Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIII., štev. 97
Ljubljana, sreda 27. aprila 1932
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105 241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.
Uredništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582). Celje, Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Trgovinski sporazum z Italijo

V Rimu je bil podpisan dodatni sporazum k naši trgovinski pogodbi z Italijo

Rim, 26. aprila. AA. Včeraj ob 17.30 so v palači Chigi podpisali naknadni dogovor k trgovinski pogodbi med kraljevino Italijo in kraljevino Jugoslavijo.

Dogovor je podpisal za italijansko vlado zunanji minister Grandi, za Jugoslavijo pa jugoslovenski poslanik v Rimu g. Milan Rakić in predsednik jugoslovenske delegacije dr. M. Pilja, načelnik ministrstva za trgovino in industrijo.

Podpisovanju naknadnega dogovora so razen tega prisostvovali še minister za korporacije Bottai, predsednik italijanske delegacije Ciancarelli, generalni ravnatelj ministrstva za korporacije g. Ancilotti in ravnatelj kmetijskega ministrstva Mariani ter načelnik finančnega ministrstva g. Matić.

Rim, 26. aprila. č. Današnji listi so objavili kratke komentarje o uradnem naznanilu, da je bil včeraj popoldne podpisan dodatni sporazum k italijansko- jugoslovenski trgovinski pogodbi iz leta 1925. Listi naglašajo, da sta italijanska in jugoslovenska vlada uvideli potrebo, da se ustanovi mešana italijansko jugoslovenska komisija, ki bi stavila predloge za ojačenje trgovinskih odnošajev med obema sosednima državama. Že dosedanje vezi med Italijo in Jugoslavijo so bile v trgovinskem pogledu zelo intenzivne, pričakovati pa je, da se bodo še bolj ojačile. Listi naglašajo, da se je dal podpisu dodatnega sporazuma k jugoslovensko - italijanski trgovinski pogodbi poseben namen na ta način, da se je podpis izvršil slovesno v palači Chigi, kjer sta ga podpisala italijanski zunanji minister in jugoslovenski poslanik pri kvirinalu.

Črno-rdeča koalicija v Avstriji?

Strah pred nadaljnjim naraščanjem hitlerjevskega pokreta v Avstriji bo imel dalekosežne notranjepolitične posledice

Dunaj, 26. aprila r. Čeprav deželnozborske volitve niso prinesle tolikih izprememb v razmerju političnih strank, kakor v Nemčiji, je vendar tudi v avstrijskih političnih krogih zavladala precejšnja zmeda. Posebno krščanski socialci, ki imajo že več let kot manjšinska vlada državno upravo v svojih rokah, so vznemirjeni nad izidom nedeljskih volitev. Doživeli so sicer dokaj občuten poraz baš na Dunaju, kjer bi jim bila zmaga najpotrebnejša, toda mnogo bolj jih vznemirja porast narodnosocialističnih glasov, ki so se v primeri z zadnjimi volilnimi rezultati skoraj podesetorili. Nedeljske volitve pomenijo vrhu tega popolno likvidacijo velenemcev in kmetske zveze, s pomočjo katerih so krščanski socialci dosedaj vladali proti najmočnejši stranki v državi, socialnim demokratom. Če bi krščanski socialci hoteli nadaljevati svojo dosedanjo protifašistično politiko, bi se morali združiti z narodnimi socialisti, kar pa bi pomenilo za krščansko socialno stranko propad. Zaradi tega se že pojavljajo glasovi, da v vodstvu krščansko socialne stranke resno razmišljajo o tem, da izpremene svojo dosedanjo taktiko in skušajo navezati stike s socialnimi demokrati. Za enkrat to vprašanje sicer še ni posebno aktualno, ker se razmerje moči v državnem zboru ni izpremenilo, toda narodni socialisti še napovedujejo veliko akcijo, da s pomočjo plebiscita izsilijo razpust zbornice in razpis novih volitev. Socialni demokrati koaliciji s krščanskimi socialci, s katerimi vodijo že skoro 10 let ogorčeno borbo, niso nič kaj naklonjeni, toda na vse zadnje se bodo gotovo rajši sporazumeli za delovni program s krščanskimi socialci, kakor pa da bi dopustili, da bi hitlerjevci dobili odločilno besedo. Politični krogi zato z največjo napetostjo zasledujejo nadaljnji razvoj situacije in morda bodo že bližnji dnevi pokazali, kakšna bo odločitev.

Listi naglašajo, da obstoje danes v Avstriji dejansko samo tri stranke: socialistična kot najmočnejša, krščansko socialna, ki stalno pada, in narodno-socialistična, ki stalno rase. Uspeh hitlerjevcev dokazuje, da se tudi Avstrija radikalizira na desno kakor Nemčija. Po mnenju listov bi morali uspehi socialnih demokratov in porazi meščanskih strank imeti za prirodno posledico koalicijo socialnih demokratov in krščanskih socialcev, ki bi se morala manifestirati v prvi vrsti na čelu uprave avstrijske republike.

Komunistična zarota na Portugalskem

Teroristi pripravljali za 1. maj nerede in atentate — Energični protiukrepi vlade

Lizbona, 26. aprila č. Policija je odkrila široko razpredeno komunistično organizacijo, ki je pripravljala atentate proti režimu in javnemu redu v državi, za 1. maj pa je hotela izzvati nemire po vsej državi. Vlada je zato za 1. maj prepovedala vse velike prireditve, med njimi tudi veliko nogometno tekmo med reprezentancama Portugalske in Jugoslavije. Za ohranitev miru in javnega reda bo skrbela policija, ojačena z vojaštvom.

Po poročilih uradnega organa portugalske vlade so nameravali ekstremistični elementi zlasti 1. maja izvršiti celo vrsto atentatov. Policija je zato preiskala vse osumljene hiše in priredila racijo, pri čemer je zalotila skupino ekstremnih elementov, po večini komunistov, ki so v neki jami izdelovali bombe. V jami so bile velike količine razstreliva. Komunisti so sprejeli policijo s streli in vrgli tudi bombo. Policija je nato s pomočjo vojaštva teroriste prisilila s strojnicami h kapitulaciji. 11 teroristov je bilo aretiranih in zaplenjena je bila znatna količina razstrelilnih sredstev.

Odmor na razorožitveni konferenci

Kratka seja glavnega odbora — Izvoljen bo še eden pododbor vojaških strokovnjakov

Ženeva, 26. aprila. s. Politična razorožitvena pogajanja v splošnem odboru so bila danes dopoldne odgodena za nedoločen čas. Odgoditev bo trajala najmanj tri tedne, tako da se bodo mogla politična pogajanja pričeti šele po binkoštnih počitnicah.

Glavni odbor razorožitvene konference je davi razpravljal o včerajšnjih zaključkih. Konferenca je s svojim sklepom o kvalitativni razorožitvi stopila v odločilen stadij. Zaradi tega je potrebno, da tehnični odbori sedaj pospešeno proučijo to vprašanje s svojega posebnega stališča. Kar se tiče kemičnih bakterioloških sredstev in koordinacije, bi bilo treba poleg tretjega posebnega odbora konference, ustanoviti še četrti odbor, v katerem bi se zbrali vojaški, pomorski in letalski strokovnjaki prizadetih držav. Prekinitev konference za tri dni pa naj bi omogočila, da bi tehnični odbori dovršili svoje delo. V tem času bi se lahko vršili privatni razgovori o onih točkah sporazuma, o katerih glavni odbor konference še ni razpravljal.

Paul Boncour je kot edini govornik zahteval pojasnila glede izjave predsednika, da je načelo kvalitativne razorožitve z zadnjo odločitvijo glavnega odbora že urejeno. Govorniku je mnogo na ugotovitvi, da ostane s tem sklepom pot odprta za prepoved kakor tudi za internacionalizacijo. Ne da bi dal francoskemu delegatu potrebno zagotovilo glede internacionalizacije, se je predsednik Henderson omejil na ponovitev besedila načelnega sklepa in dostavil, da je želja urada, da tehnični odbori ne bi zopet pričeli razmotrivati glavnega odbora o kvalitativni razorožitvi.

Pogreb kardinala Piffla

Dunaj, 26. aprila. s. Danes popoldne se je ob ogromni udeležbi katoliškega prebivalstva Dunaja in Dolnje Avstrije vršil pogreb kardinala dr. Piffla. Po slovesni blagoslovitvi so krsto med zvonenjem vseh dunajskih cerkva prenesli mimo cerkve Sv. Štefana v katedralo. Pogreba se je udeležilo 31 nadškofov in škofov. Truplo bodo prepeljali v Kranichsberg pri Gloggnitzu, kjer se bo vršil jutri dopoldne pogreb na domače pokopališče.

Smrt uglednega francoskega politika

St. Etienne, 26. aprila s. Radikalni poslanec in bivši delovni minister Durafour je včeraj umrl v 56. letu za pljučnico.

Vremenska katastrofa v Ameriki

London, 26. aprila AA. V ameriških državah Tennessee, Kentucky in Alabami besni hud ciklon, ki je poruval drevesa s koreninami vred in napravil na poljih veliko škodo. V državi Tennessee je ubilo 7 in ranilo več ljudi.

PRIČETEK POGAJANJ NA PRUSKEM

Kabinet Braun-Severing na Pruskem se je odločil za odstop — Komunisti odločno proti narodno-socialistični vladi

Berlin, 26. aprila. d. Vsa pozornost političnih krogov je sedaj usmerjena na razvoj dogodkov na Pruskem, od katerega je odvisna ne samo usoda dosedanje pruske, temveč tudi Brüningova vlada in ves razvoj notranje politike v Nemčiji.

Sedanja vlada pod predsedstvom dr. Brauna je izgubila v pruskem deželnem zboru večino in je njen padec izven vsakega dvoma. Ministrski predsednik Braun je tudi že sam izjavil, da ne bo čakal na to, da ga vržejo v parlamentu, marveč se bo umaknil še pred sestankom novo izvoljenega deželnega zbora, pokoravajoč se volji pruskega naroda, ki je pri nedeljskih volitvah izrekel svojo besedo.

Vprašanje, kdo naj sestavi novo vlado, dela seveda velike težkoče. Hitlerjevci so prišli v deželni zbor sicer kot najmočnejša stranka, vendar pa mnogo prešibki, da bi sami brez tuje pomoči sestavili delovno večino. Desničarska vlada je mogoča samo ob podpori komunistov, vprašanje pa je, kako dolgo bi komunisti podpirali Hitlerja. Lahko bi se zgodilo, da bi že ob prvem najmanjšem sporu komunisti potegnili z opozicijo in desničarske vlade bi bilo zopet konec.

Druga možnost, ki pa je dokaj malo verjetna, bi bila v tem, da podpre narodne socialiste katoliški center. Na ta način bi bila ustvarjena sigurna večina 229 poslancev, katerim bi se morda priključilo še 31 nemških nacionalcev. Sestavo take koalicije na Pruskem pa silno otežkoča položaj, v katerem je centrum kot glavni nosilec weimarske koalicije v državni vladi. Dr. Brüning je vodil proti narodnim socialistom precej odločno borbo. Če bi se centrum priključil narodnim socialistom, bi socialni demokratje gotovo odrekli nadaljnjo podporo Brüningovi vladi in tako bi se položaj v Nemčiji še bolj poostril.

Narodni socialisti bodo gotovo napeli vse moči, da dobe na Pruskem čim prej v roke vso oblast. Pri sedanjem stanju stvari je izvolitev novega ministrskega predsednika na Pruskem proti volji narodnih socialistov nemogoča. Zato za enkrat ne bo preostajalo nič drugega, kakor da se poveri dosedanji vladi nadaljnje vodstvo vladnih poslov kot poslevodeči vladi. Take vlade narodni socialisti v deželnem zboru sicer ne bi mogli vreči, toda preprečili bi lahko vsako delo. Tako bi se moral tudi na Pruskem uveljaviti režim zasilnih uredb, kar pa bi položaj zopet poslabšalo. Preostaja naposled še zadnja možnost, to je imenovanje vladnega komisarja.

Prav težavno bo tudi vprašanje izvolitve predsedstva deželnega zbora. Po parlamentarnem običaju bi pripadal predsednik narodnim socialistom kot najmočnejši skupini, dočim bi morali dobiti centrum, socialni demokratje in komunisti, vsak po enega podpredsednika. Da bi bilo tako sestavljeno predsedstvo popolnoma nezmožno za vsako delo, o tem ni nobenega dvoma.

Mnogo se v političnih krogih razmotriva tudi o vplivu, ki ga bodo imele pruske volitve na položaj v državi. Z vso gotovostjo se pričakuje, da bodo desničarske stranke po nedeljskem uspehu narodnih socialistov z vso odločnostjo zahtevale odstop Brüningove vlade. Desničarski listi že danes napovedujejo, da bodo narodni socialisti skupno z ostalimi strankami nacionalne opozicije zahtevali razpust državnega zbora in razpis novih volitev. Narodni socialisti računajo, da bi v tem primeru znova ojačili svoje pozicije in dosegli zaželjeno večino, s katero bi mogli prevzeti vso oblast v državi.

Pred Braunovo demisijo

Berlin, 26. aprila. g. Prusko državno ministrstvo je sklenilo, da bo novi deželni zbor sklicalo že na dan 24. maja. Ministrski predsednik bo deželnemu zboru takoj prijavil svojo demisijo.

Berlin, 26. aprila. AA. Predsednik nacionalistične skupine poslancev pruskega parlamenta je zahteval od predsednika pruske vlade Brauna, da glede na izid volitev na Pruskem razpusti sedanji pruski deželni zbor, čigar mandat poteče šele 25. maja, da bi mogli novi poslanci pruskega naroda takoj zasedati v deželnem zboru.

Avstrijski glasovi

Dunaj, 26. aprila. AA. Domala vsi avstrijski listi, izvzemši hackenkreuzlerski organ, imajo za rezultat pruskih volitev samo eno besedo karakteristike: katastrofa. Listi pišejo, da bodo izidi včerajšnjih volitev v nemške deželne zbore z navalom desničarskega radikalizma v germanski srednji Evropi skrajno neugodno delovali na mednarodni položaj v Evropi.

Fašistične simpatije

Rim, 26. aprila. s. Fašistični tisk smatra volilni izid pri pruskih deležnozborskih volitvah za pričetek nove dobe v Nemčiji. Po desetih letih moralne slabosti prve povojne dobe je Nemčija sedaj postavljena pred nove probleme. Hitlerjeva zmaga, meni »Corriere della Serra«, more sicer še povečati težave najbližje bodočnosti, ker so zunanji sovražniki Nemčije še vedno nezaupljivi, toda sreča je, da dosega Hitler svoje uspehe korak za korakom, ker bi mogel sicer postati mednarodni položaj preko noči kritičen. Italija simpatizira s Hitlerjevo stranko, ki hoče v Nemčiji obnoviti življenje. Italiji je na tem, da se Nemčija polno uveljavi na mednarodnem polju, kajti le tako bo mogla sodelovati pri ustvarjanju nove dobe blaginje in napredka v Evropi.

»Popolo d' Italia« piše, da prihaja na politično pozornico nova Nemčija, dočim je socialno-demokratsko ozvezdje zašlo neslavno. Padec nemških socialnih demokratov Italije sicer ne bi mnogo zanimal, če se ne bi bili čutili pozvane, da se vmešavajo v notranje zadeve drugih držav z drugačnim režimom ter s tem še povečujejo nasprotstva na mednarodnem polju. Konec socialno-demokratske hegemonije v javnem življenju v Nemčiji je torej prispevek k razčiščenju splošnega položaja.

Vznemirjenost v Franciji

Pariz, 26. aprila. AA. Listi obširno komentirajo volitve na Pruskem in ne prikrivajo vznemirjenosti.

»Intrasigeant« piše, da se je nevarnost v Nemčiji znatno povečala in da ta nevarnost kliče k opreznosti.

»Temps« pravi, da je Nemčija izgubila vsako možnost kontrole nad samo seboj. Vprašati se je treba, ali morejo sedanji dogodki v Nemčiji, ki so v znamenju dvojne nevarnosti, hitlerjevstva in komunizma, pomeniti za rekonstrukcijo Evrope in miru v Evropi kaj pozitivnega in ali morejo dati Nemčiji stabilno vlado.

»Journal des Debats« vidi v zmagi hitlerjevstva dogodek, ki bo imel velike posledice za vso Evropo, dogodek, ki ga bo treba vzeti v račun pri diskusijah o razorožitvi.

Komunisti proti hitlerjevski vladi

Berlin, 26. aprila. s. »Die Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča, da so se — hitro je kot se je pričakovalo — pričela prva pogajanja med narodnimi socijalisti in centrumom o možnosti nove ureditve razmer na Pruskem. Centrum je že včeraj dobil prvo vprašanje narodnih socijalistov, ali bi bil pripravljen za skupen razgovor. Vse kaže, da se bodo že v prihodnjih dnevih pričela oficijelna pogajanja. Isti list poroča dalje, da pričakujejo Hitlerja v kratkem v Berlinu. Prizadete stranke bodo najbrž proglasile pogajanja za tajna.

Berlin, 26. aprila. s. V dobro poučenih komunističnih krogih pruskega parlamenta se izjavlja, da bo skušala nemška komunistična stranka z vsemi silami preprečiti narodno - socijalistično vlado v Prusiji. Ta sklep pomeni med drugim, da komunisti ne bodo glasovali za zopetno odstranitev novih določb v poslovniku, po katerih se ministrski predsednik lahko nanovo izvoli samo z absolutno večino. Kljub temu pa napovedujejo komunisti, da bodo stavili gotove pogoje, ki jih bodo najbrž v obliki predlogov predložili novemu deželnemu zboru.

Položaj v poplavljenem ozemlju

Vode nadalje padajo — Vihar porušil mnogo poškodovanih poslopij — Deževje v Bosni je povzročilo nove, a manjše poplave

Beograd, 26. aprila p. Danes se je vršila seja ministrskega odbora, na kateri so razpravljali o ukrepih za podporo poplavljencem. Minister socialne politike g. Ivan Pucelj je po seji izjavil novinarjem, da je vlada odposlala v prizadete kraje 20 vagonov pšenice za prehrano beguncev, izdala pa bo še tudi razne druge ukrepe, da se pomaga težko prizadetemu prebivalstvu. Prav tako je odpotoval v poplavljene kraje delegat ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, da izda vse potrebne ukrepe, da se preprečijo razne nalezljive bolezni.

Po poročilih iz poplavljenih krajev se položaj, razen v Bosni, ni izpremenil. Le v Bosni so zaradi novega deževja zopet vse reke narasle, zaradi česar grozi nevarnost novih poplav tudi ob Savi. V okolici Sremske Mitrovice je divjal danes hud vihar; prišlo je do manjših poplav, ker je razburkano valovje pljuskalo preko nasipov. Tudi nasipi so v nevarnosti, da se porušijo. Razen tega je vihar v Sremski Mitrovici podrl nadaljnjih 85 hiš, ki jih je izpodjedla voda. Občinski svet je na svoji seji sklenil oprostiti plačila vseh občinskih davkov vse one, ki so bili od poplave prizadeti.

Brod, 26. aprila n. Zaradi velikega deževja, ki je trajalo do včeraj, so pritoki Save spet močno narasli in preplavili sosedno ozemlje. Evakuirano prebivalstvo se spričo tega še ne bo moglo tako kmalu vrniti v svoje domove. Po vseh vesteh nove poplave niso povzročile velike katastrofe. Ponesrečence pa so povsod na kmetih kakor tudi v večjih krajih zelo lepo sprejeli. Humanitarna društva v Brodu so pričela nabirati prispevke za poplavljence.

Beograd, 26. aprila p. Na Drini pri Šabcu se je pripetila danes dopoldne težja nesreča. Pet seljakov je hotelo s čolnom preko močno narasle reke. Sredi reke se je čoln prevrnil. Štiri ponesrečence so rešili, eden pa je utonil.

Bukarešta, 26. aprila s. Dunavskemu otoku Adi Kalehu grozi zaradi naglega naraščanja vode popolna poplava. Več mestnih delov je pod vodo. Prebivalci so zbežali na najvišje točke otoka. Tudi drugemu majhnemu otoku na Dunavu pri Filistriji grozi poplava. 80 prebivalcev tega otoka je s svetlobnimi signali obvestilo prebivalce na kopnem o grozeči nevarnosti, ker so vse druge zveze z otokom prekinjene. Otočič bodo v kratkem izpraznili.

Izid volitev na Koroškem

Celovec, 26. aprila. V občinskih volitvah na Koroškem je bilo po definitivno znanih rezultatih izvoljenih: 981 socialnih demokratov, 260 krščanskih socialcev, 318 narodnih socialistov, 1391 gospodarske stranke, 219 kmečke zveze, 18 komunistov, 7 pristašev gospodarskega bloka, 1 Velenemec, 7 Heimwehrovcev in 205 Slovencev. Slovenci so torej ohranili svoje posestno stanje.

Krvavi nemiri v Albaniji

Atene, 26. aprila. Po vesteh iz Albanije je prišlo tam v poslednjih dneh do resnih nemirov. V okolici Piškopije so se spopadli uporni Albanci z orožniki. Prava bitka je bila v selu Suhdolu. V boju niso rabili samo pušk, marveč tudi bombe. Nekatere hiše je ugonobil požar. Spopadi so zavzeli zelo velik obseg in orožniki so imeli 15 žrtev, deloma mrtvih, deloma hudo ranjenih. Bojev se je udeležilo tudi civilno prebivalstvo.

Novi procesi pred fašističnim posebnim sodiščem

Rim, 26. aprila. ž. Pred izrednim fašističnim sodiščem so se v soboto vršili štirje novi procesi proti antifašistom. V prvem sta bila sojena Giordano Pratolongo iz Trsta in Melhijor Vanni iz okolice Firenz. Oba sta bila obtožena, da sta nagovarjala ljudi k uporu. Pratolongo je bil obsojen na 10 let, Vanni pa na 15 let.

V drugem procesu je bil sojen Teodor Gatti, ki je žalil Mussolinija. Obsojen je bil na tri leta ječe.

V tretjem procesu je bil sojen Marij Denaugher iz Milj pri Kopru, ki je bil l. 1928. konfiniran, a je o priliki kratkega dopusta, ko je obiskal bolnega očeta, zbežal čez mejo na Dunaj in v Pariz. Lani se je vrnil in pričel delovati proti režimu. Aretiral so ga v Kalabriji. Obsojen je bil na 7 let ječe. O četrtem procesu ni bilo izdano nikako poročilo.

Konferenca Male antante odgodena

Bukarešta, 26. aprila. č. Konferenca zunanjih ministrov držav Male antante, ki bi se morala vršiti 6. maja, je po poročilih iz rumunskega zunanjega ministrstva odgodena do prvih dni julija. O razlogih odgoditve še ni bil izdan uradni komunike, politični krogi pa domnevajo, da je konferenca odgodena z namenom, da se zaključijo posvetovanja v Ženevi in Lausanni.

Notranje posojilo zagrebške občine

Zagreb, 26. aprila. n. Danes je gospodarski odbor ministrskega sveta razpravljal o prošnji zagrebškega mesta za razpis mestnega notranjega posojila. Po pojasnilih ministra dr. Srkulja je komisija posojilo odobrila v maksimalnem znesku 100 milijonov dinarjev. Pogoje bo določil finančni minister v skladu s predlogi, ki so jih predložili zagrebški mestni svet in zastopniki zagrebškega gospodarstva. Uredba finančnega ministra o razpisu posojila bo izšla v par dneh.

Avtomobilska nesreča pri Postojni

Trst, 26. aprila. ž. V Razdrtem pri Postojni se je zgodila huda avtomobilska nesreča. Krožek dalmatinske fašistične skupine pri Sv. Jakobu v Trstu je priredil izlet v Postojno, kjer so imeli fašisti propagandno zborovanje. Dvajset oboroženih fašistov se je res odpeljalo s tovornim avtom, ki ga je vodil šofer Mognone. Ko so prispeli do Razdrtega, kjer je cesta v zelo slabem stanju, je šofer izgubil kontrolo nad vozilom. Avto se je zaletel ob mejnik kraj ceste in se prevrnil. 19 fašistov je bilo pri nesreči ranjenih, trije med njimi težko.

Pravilnik k taksnemu zakonu

Beograd, 26. aprila AA. Finančni minister je na podlagi čl. 8. zakona o izpremembah in dopolnitvah v taksnih zakonih z dne 25 oktobra 1923 predpisal izpremembe in dopolnitve pravilnika za izvršitev zakona o taksah.

Znižana vožnja za poset inozemskih velesejmov

Beograd, 26 aprila. AA. Z odlokom generalne direkcije državnih železnic je dovoljena polovična vožnja pri povratku obiskovalcem velesejma v Bariju. Popust velja od 2 do 24. septembra, velesejma v Libercu na Češkoslovaškem od 9. do 22. avgusta, nadalje za 23. mednarodni velesejem od 4. do 12. septembra na Dunaju.

Volilna borba v Franciji

Trojnim nemškim volitvam v marcu in aprilu bodo sledile v nedeljo parlamentarne volitve v Franciji. Na poročila o njihovem rezultatu bo čakal svet z enako ali še večjo napetostjo kakor na rezultate volitev v Nemčiji. Pri vodilni vlogi, ki jo igra Francija v sedanji mednarodni politiki, je inozemstvo skoro v enaki meri kakor sama Francija interesirano na tem, komu bodo volilne množice poverile upravo države.

Volilna borba je seveda že v polnem razmahu, razvija pa se na način, ki si ga najbrž nista želeli ne vladna koalicija, ne opozicija. Od velikega Poincaréjevega ministrstva narodne sloge l. 1926, ki je ob polomu franka strnilo vse stranke od levice do desnice, je bila stalna težnja vseh vodilnih francoskih politikov, zabrisati ostra nasprotstva med strankami in vedno čuvati možnost, da se v primeru potrebe zopet lahko sestavi močna koncentracijska vlada. To je bilo tem lažje, ker v francoskem političnem življenju ne odločujejo čvrsto organizirane stranke z dogmatičnimi programi, temveč v prvi vrsti močne politične individualnosti, za katerimi programi skoraj izginjajo. Zato v Franciji ne poznajo tako strogo ločenih političnih taborov kakor v večini drugih držav. Res sta se v teku let razvila dva glavna bloka, levica in desnica, a tudi med njima ni bilo nepremostljivega prepada in ob vsaki vladni krizi smo slišali o kombinacijah skupne vlade. Da se niso uresničile, niso bila toliko kriva načelna nasprotstva kakor taktični in osebni momenti.

Sedanja volilna borba pa se je razvila v pravcu, ki potiska osebe v ozadnje in poostruje ločitev med levico in desnico. Proti volji voditeljev dobiva borba ponekod že tako ostro obliko, da bo v novem parlamentu sodelovanje med strankami iz obeh glavnih nasprotnih taborov še težje kakor je bilo do sedaj. S tem razpoloženjem volilcev morajo računati seveda tudi politiki, ki morajo zato stremeti po taki zmagi, da kompromisi ne bodo potrebni. O tem bo odločevalo že par mandatov, pa se vrši borba zaradi tega za vsakega posameznega volilca in z vsemi sredstvi.

Že pri zadnjih parlamentarnih volitvah pred štirimi leti so levičarske stranke zbrale na svoje kandidate večino glasov. Niso pa dobile večine mandatov, ker francoski volilni red ne pozna proporca. Vrh tega se levičarskim frakcijam vso minulo zakonodajno periodo ni posrečilo, da bi se tesneje strnile bodisi pod Herriotjevim, bodisi pod vodstvom kakega drugega jakega politika. Zato je bila levica vsa štiri leta v opoziciji in izločena od oblasti, kar za francoskega volilca nikakor ni priporočilo. Bila pa je vendar dovolj močna, da je stalno ogražala vlado, in tako tudi ta ni mogla vedno hoditi po poti, po kateri bi si želela in s katero bi ustregla svojim volilcem. Zlasti v zunanji politiki je Briand mnogokrat ubral strune, ki niso bile po volji mnogim desničarskim politikom in ne njihovim pristašem.

Oba bloka imata zaradi te situacije v pretekli parlamentarni dobi dosti neugodno stališče v sedanji volilni borbi in ta se zato suče v prvi vrsti okrog stvari, ki se za nje inozemstvo ne zanima mnogo in jih večinoma tudi ne razume. Načelna vprašanja državne ali celo mednarodne politike igrajo docela podrejeno vlogo. Volilna gesla so pretežno taktičnega, strogo notr.-političnega, najčešče pa celo naravnost lokalnega značaja. Znano pa je, da baš take, zunanjemu opazovalcu malenkostne parole najbolj razdvajajo množice.

Velikih presenečenj nedelja najbrž ne bo prinesla. Francoski volilec je konservativen in procent fluktuirajoče množice je mnogo manjši kakor pri drugih evropskih narodih. Stranke bodo zato v glavnem ohranile svoje dosedanje postojanke in nova zbornica po vsej priliki ne bo nudila dosti drugačne slike od stare.

Toda kakor smo že omenili, gre le za razmeroma malo število mandatov, ki bo odločalo. Že dober ducat pridobljenih levičarskih mandatov lahko za prihodnja štiri leta onemogoči nadaljevanje dosedanjega desničarskega kurza, kakor lahko na drugi strani enak prirastek oprosti desnico stalnih obzirov do levice in ji omogoči, da upravlja državo res po svojih intencijah. Zato so nedeljske volitve tako izredno važne tudi za vse inozemstvo.

Mandžursko sporno jabolko

Že pred dobrim mesecem so potihnili topovi na mandžurskih bojiščih. V Mukdenu, kjer je japonska vojska potolkla 1905 Kuropatkina, vrhovnega poveljnika carskih armad, so Japonci generacijo pozneje dosegli svoj dolgoletni san. Odtrgali so Mandžurijo od Kitajske in napravili iz nje takozvano samostojno državo, ki pa v resnici ni nič drugega kot provinca japonske krone. Porušili so s tem ravnovesje med ruskim in japonskim vplivom, ustvarjeno s šimonoseškim mirom, s katerim je bila zaključena vojna med Kitajsko in Japonsko. Še bolj nevarno pa je, da so zaprli Rusiji pot na Tihi ocean. Na vzhodu je nastal s tem nevzdržen položaj.

Razumljivo je, da je zasedba Mandžurije vzbudila v Moskvi veliko nezadovoljstvo in da gleda Sovjetska unija z vedno večjim nezaupanjem svojega podjetnega soseda, saj je bila Mandžurija od nekdaj nekaka skupna last Rusije in Japonske. Niti po nesrečnem izidu vojne proti Japoncem se niso hoteli Rusi odpovedati svojim pravicam v Mandžuriji, odkar pa se Sibirija vedno bolj industrijalizira in postaja gospodarsko vedno važnejši činitelj, je vzhod za Sovjetsko unijo še večjega pomena. Preko teh načrtov pa so sedaj Japonci potegnili veliko črto. Zasedli so Mandžurijo, ne da bi vprašali Rusijo in pretrgali s tem vzhodno-kitajsko železnico ki veže po najkrajši poti Sibirijo z Vladivostokom. Vsa sovjetska obmorska provinca je sedaj na milost in nemilost izročena japonski naklonjenosti. Tudi druga proga, ki vodi ob levem bregu reke Amur je v območju japonskih topov. Tak položaj zahteva seveda od Moskve močnih živcev ter predstavlja stalno nevarnost, da vzplapola vzhod v novem ognju.

Moskva se obenem dobro zaveda, da je zasedba Mandžurije šele prvo dejanje boja za nadoblast na vzhodu in da še daleč niso realizirane vse japonske ambicije. Vojna kasta in fevdalci, ki imajo danes odločilen vpliv na japonsko politiko, sanja jo o velikem imperiju na azijski celini, ki bi segal daleč preko meja današnje Mandžurije. V to ogromno politično tvorbo naj bi prišla tudi vzhodna Mongolija, v kateri so si Japonci v svoji zloglasni pogodbi, sklenjeni l. 1915. s Kitajsko, pridobili velike predpravice, tako da smejo tam izkoriščati rudnike, graditi železnice, kupovati posestva itd. Svojih privilegijev, so se v preteklih 7 letih prav pridno posluževali in prepletli s svojimi gospodarskimi mrežami vso to ogromno pokrajino.

Tako gre Japonska sistematično korak za korakom za ustvaritvijo novega avtarknega imperija, čegar os se vedno bolj pomiče z otočja proti zapadu. Čim bolj pa napreduje ta razvoj, tembolj je Rusija napoti Japonski. Kako daleč segajo danes japonski načrti sicer še ni mogoče dognati, pač pa se Rusi gotovo še dobro spominjajo, da so za časa revolucije Japonci vdrli globoko v Sibirijo in kako težko jih je bilo od tam pregnati.

Oborožen konflikt med Sovjetsko unijo in Japonsko je pri današnjem svetovno-političnem položaju skoro izključen. Stalin je samo enkrat poskušal aktivno poseči v vzhodno-azijske zadeve in se pri tem pošteno opekel. Bilo je to tedaj, ko je v prevelikem zaupanju v moč kitajskega komunizma začel odkrito borbo proti kuomitangu. Izgubil je igro in v nekaj mesecih je Sovjetska unija zaigrala na Kitajskem vse one pridobitve, ki jih je z velikimi žrtvami in z dolgoletnim napornim delom pridobil njen spretni zastopnik Karahan. Moskva se je iz te izkušnje seveda marsikaj naučila. Pa še razni drugi razlogi prepovedujejo Rusiji vsak aktivizem. Ona rabi še dolga leta marljivega dela za svojo notranjo obnovo ter se tudi zaveda, da je zmagovita armada v notranjosti često mnogo bolj nevarna, kot pa poražena. Zato se končna rešitev odlaša in še niso padle zadnje kocke. Prej ali slej pa bo Moskva le morala pograbiti za meč, da potisne Japonce nazaj, ako noče, da spravi Japonska v kaki prikriti obliki Kitajsko popolnoma v svojo odvisnost, odrine Rusijo od Tihega oceana in napravi iz Sibirije japonsko pokrajino, Japonci se zavedajo, da bodo imeli končno besedo na vzhodu generali in ne diplomati. Zato tudi nočejo ničesar slišati o razorožitvi in neprestano govore o izstopu iz Društva narodov, s čimer bi dobili svobodne roke, dočim so sedaj vezani po celi vrsti mednarodnih pogodb. Dobro pa se zaveda tega seveda tudi Moskva in stoji zato neprestano ob mandžurski meji okoli 100 tisoč mož rdeče vojske s puško ob nogi, da jih ne bi presenetila nobena poteza lokavih Japoncev.

Stanje Narodne banke

Iz najnovejšega izkaza Narodne banke od 22. t. m. je razvidno, da so se devizne rezerve naše novčanične banke v tretji četrtini aprila nadalje nekoliko povečale, in sicer za 9.1 na 204.1 milijona Din, skupna zlata in devizna podlaga pa se je dvignila za 9.8 na 1969.5 milijona Din. Posojila so se v celoti povečala le za 4.5 na 2192.1 milijona Din, začasno posojilo glavni državni blagajni pa je ostalo na nespremenjeni višini 500 milijonov Din. Obtok bankovcev se je zmanjšal za 25.4 na 4849.6 milijona Din, vzporedno pa so se povečale obveznosti na pokaz za 36.3 na 525.7 milijona Din. Povečanje obveznosti na pokaz je predvsem posledica znatnejše okrepitve državnega dobroimetja pri banki, in sicer od 9.7 na 42.3 milijona Din. Obveze z rokom, kjer so knjižene tudi obveze banke v zvezi z izdajo blagajniških bonov Narodne banke, so se povečale za 2.8 na 1201.8 milijona Din.

Odstotno kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah se je nekoliko zboljšalo, in sicer od 36.53 na 36.64%, kritje v zlatu samem pa le malo popustilo od 32.86 na 32.80%.

Stanje na dan 22. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din; v oklepajih razlike nasproti stanju od 15. t. m.): **aktiva:** podlaga 1969.5 (+ 9.8), od tega v zlatu 1763.1 (+ 0.1), v valutah 2.5 (+ 0.6), v devizah 204.1 (+ 9.1); posojila na menice 1938.9 (+ 4.3); lombard 253.3 (+ 0.2); začasni avans gl. drž. blagajni 500.0 (—); **pasiva:** obtok bankovcev 4849.6 (— 25.4); obveznosti na pokaz 525.7 (+ 36.3), od tega nasproti državi 42.3 (+ 32.6), po žirovnih računih 440.1 (— 0.6), po raznih računih (drž. gospodarska podjetja) 43.3 (+ 4.3); obveznosti z rokom 1201.8 (+ 2.8).

Odkritje novega planeta

Bruselj, 26. aprila g. Profesor Del Cortez na kraljevem observatoriju v Uccleu je odkril s fotografijo nov planet, ki spada v razred malih planetov. Novo zvezdo je začasno imenoval »1932 EAI«.

Krvavi izgredi v Španiji

Madrid, 26. aprila AA. V Bilbau je ponovno prišlo do spopadov med republikanci in nacionalisti. Pri tem je padlo z obeh strani nad 200 strelov iz pušk. Ranjenih je več oseb, 20 ljudi pa je bilo aretiranih.

Nov izbruh ameriških vulkanov

Buenos Aires, 26. aprila AA. V Argentini so spet začeli delovati nekateri ugasli vulkani. V San Rafaelu in Mendozi spet dežuje pepelnat dež. Prebivalstvo je v velikem strahu.

Posl. Prekoršek med volilci

Celje, 26. aprila.

Narodni poslanec celjskega okraja g. Ivan Prekoršek je imel tudi preteklo nedeljo dva zelo dobro obiskana shoda; prvi je bil na Vranskem takoj po rani maši, drugi na Gomilskem ob 10. dopoldne. Vranski shod je bil pri Kladniku, predsedoval mu je g. notar Detiček, na Gomilskem pa je bil shod pri Hočevarju in mu je predsedoval g. šolski upravitelj Šega. Posl. Prekoršek je poročal o delu v Narodni skupščini in razložil najvažnejše nove zakone. Obširno je razpravljal o gospodarskem položaju v državi, posebej pa še v dravski banovini in Savinjski dolini, kjer se zaradi propada hmeljarstva kriza še zlasti hudo občuti. Ostro je pri tej priliki nastopil proti rovarjem in hujskačem, ki povzročajo z lažnivimi izmišljotinami samo zmedo in jemljejo ljudem voljo za vztrajno delo. Iz sedanje nesreče pa nas more rešiti le železna vztrajnost. Na gomilskem shodu se je po poslančevem poročilu razvnel živahen razgovor, med katerim je dajal g. poslanec pojasnila na razna vprašanja govornikov.

Živahno politično življenje v krškem srezu

Krško, 26. aprila.

Sreski odbor JRKD v Krškem je sklical za nedeljo ustanovna občna zbora krajevnih organizacij v Kostanjevici in na Raki. Shodov sta se udeležila tudi senator dr. Janko Rajar in narodni poslanec Alojzij Drmelj, dalje zastopnik banovinskega tajništva v Ljubljani dr. Marjan Zajec in kot predstavnika sreskega odbora predsednik g. Anton Gliha in novinar g. Oton Ambrož. Oba shoda sta uspela nad vsako pričakovanje.

V Kostanjevici je bila najprej že od 7. zjutraj konferenca z zastopniki iz Čateža, ob 8. pa se je začelo zborovanje v veliki dvorani g. Bončarja. Po pozdravu sreskega predsednika g. Glihe je govoril g. dr. Zajec o razliki med prejšjim in sedanjim političnim življenjem; odločno je zavrnil tudi begajoče vesti, ki jih širijo znani krivi preroki med prebivalstvom. Senator dr. Rajar je pojasnil vzrok težkega gospodarskega položaja ter naloge vlade dr. Marinkovića, ki hoče normalizirati naše politično življenje. Narodni poslanec g. Alojzij Drmelj je obširno razložil dosedanje delo Narodne skupščine, ki je v kratkem času treh mesecev sprejela veliko število dobrih zakonov, v prvi vrsti v prid kmeta. Končno je novinar g. Oton Ambrož opisal dosedanje delovanje sreskega odbora in predlagal kompromisno listo, ki jo je sestavil kandidacijski odbor najuglednejših mož. Listo so vsi prisotni brez izjeme potrdili, tako da je soglasno izvoljen za predsednika krajevne organizacije JRKD v Kostanjevici hotelir g. Lavoslav Bučar, za tajnika pa g. Lujo Burja; v ostalem odboru so zastopniki vseh stanov.

Drugi shod je bil na Raki v prostorih gostilne na glavnem trgu. Pred shodom je bil sestanek z zastopniki Bučke, shod pa je otvoril in vodil g. Gliha. Govorili so tudi tu senator dr. Rajar, nar. poslanec Drmelj in dr. Zajec, nakar je bil izvoljen krajevni odbor s predsednikom g. Drnovškom in tajnikom Krakerjem na čelu.

Krajevni organizaciji v Bučki predseduje sedaj g. Kiraz, podpredsednik je g. župan Kaplar, tajnik pa g. Resman. Krajevni odbor v Čatežu je sedaj sestavljen tako, da je predsednik g. župan Martin Radej, tajnik pa g. Matija Kožar ml.

V krškem srezu deluje sedaj že 15 krajevnih organizacij. Zato se bo dne 8. maja vršila sreska skupščina delegatov, na kateri bo izvoljen stalni sreski odbor nove stranke.

Ustanovitev politične organizacije v Trbovljah

Trbovlje, 24. aprila.

V soboto zvečer je bil v dvorani Forte ustanovni občni zbor krajevne organizacije JRKD. Zbralo se je skoraj 600 oseb, med njimi tudi nekaj takih, ki so prišli na zbor samo z namenom, da bi ga motili, kar pa se jim kljub medklicem ni posrečilo. Oni, ki so jih poslali, zato niso prišli na svoj račun.

Občni zbor je vodil učitelj g. Rudolf *Pleskovič*, ki je v svojih izvajanjih podčrtal potrebo složnega sodelovanja vseh stanov za izboljšanje razmer, v katerih živimi danes. Treba je ločiti strokovne organizacije od političnih. Politične organizacije združujejo v sebi vse stanove, strokovne samo pripadnike posameznih stanov. Strankarske razmere pred 6. januarjem so mnogo zakrivile, da nas današnja kriza tako hudo tare. Zato je potrebno, da se združijo vsi stanovi v močni vsedržavni stranki, ki nudi garancije, da se stari časi partizanstva in korupcije ne vrnejo več.

G. poslanec prof. Pavlič, ki je bil povabljen na občni zbor, se povabilu ni odzval. Poročilo o položaju je podal tajnik banovinske organizacije JRKD g. dr. *Zajec*. Njegova izvajanja so bila stvarna in so jih zborovalci poslušali z veliko pozornostjo. Za njim je govoril g. Rudolf *Juvan* o položaju delavstva. Tudi njegova izvajanja so spremljali zborovalci z velikim zanimanjem. Govoril je tudi inž. g. Ivo *Ivanovič*, ki je dokazal, da je vsa javnost zainteresirana na tem, da se delavsko vprašanje zadovoljivo reši; delavstvo bo našlo v novi stranki oporo za svoje težnje.

Zaradi prenapolnjenosti dvorane je bilo nemogoče izvesti vpisovanje članstva in je bil izbran začasni odbor krajevne JRKD, ki bo nabiral članstvo. V ta odbor so bili izvoljeni: inž. Ivanovič Ivo, predsednik; učitelj Pleskovič Rudolf, podpredsednik; ravnatelj mešč. šole Zavrl Albin, tajnik; trgovec Toman Vilko, blagajnik; za rudniške nameščence Gonelli Rudolf in Toman Jože, za delavce Levstik Anton, Struc Jakob, Dornik Pavel in Guna Rudolf, za železničarje Cernjač Alojz, šef žel. stanice, in Dobovišek Ciril, nadzornik proge; za obrtnike in trgovce Berger Ivan in Toman Vilko.

G. *Koren* je podal v imenu podružnice NSZ izjavo, da bo vstopila NSZ korporativno v novo državno stranko. Govorili so še drugi govorniki iz delavskih vrst, nakar je bila sprejeta resolucija, v kateri se pozivajo poslanci, da energično podpirajo želje in zahteve delavskih strokovnih organizacij, ki so jih predložile vladi za izboljšanje delavskega položaja.

Usodni streli obupanega obrtnika

Sedlarski mojster Alojzij Breceljnik je včeraj s tremi streli hudo ranil gospo Rozo Delacorda in se nato še sam ustrelil v prsi — Oba ranjenca v bolnici

Ljubljana, 26. aprila.

Ljubljansko prebivalstvo, ki živi še pod močnim vtisom tragične smrti občinskega svetnika g. Mihelčiča, se je zgrozilo in po mestu je kakor šepet šla tragična novica o zagonetni, doslej še v celoti ne popolnoma pojasnjeni žaloigri, kakoršnih malo beležimo v analih ljubljanske kronike. Sedlar Alojzij Breceljnik je streljal na gospo Rozo Delacorda, lastnico tvrdke Köhler in jo precej hudo ranil, nato pa je sebi pognal tri krogle v prsi.

Tvrdka Köhler

je prav znano ljubljansko obrtniško podjetje. Že nad 60 let slovi ugledno, vedno solidno sedlarstvo, torbarstvo in jermenarstvo, ki se nahaja v mali hišici na Dunajski cesti 19, dočim se nahaja prostorna in moderno opremljena delavnica takoj za hišo na dvorišču znane Medjatove hiše. Od kar je stari gospod Köhler opustil vodstvo trgovine, jo je prevzela in vodila njegova hčerka gospa Roza rojena leta 1897 v Ljubljani in sem pristojna, poročena z bivšim ravnateljem Trgovskega podpornega društva Merkur g. Delacordo.

V Köhlerjevi obrtniji je bil okrog 20 let uslužben kot sedlarski pomočnik in delovodja

Alojzij Breceljnik

rojen 9. junija 1891 v Ljubljani in sem pristojen, oženjen in oče enega otroka. Leta 1927 je Breceljnik stopil iz podjetja in se osamosvojil. Otvoril je lastno sedlarsko delavnico na dvorišču znane gostilne »Pri levu« na Gosposvetski cesti, stanoval pa je na Mestnem trgu 24. Sprva mu je podjetje prav dobro uspevalo, zadnje čase pa je zašel mož, kakor mnogo drugih podjetnikov in obrtnikov, v plačilne težkoče.

Zadnjo dobo je gojil Breceljnik nasproti ge. Rozi Delacordovi mržnjo, katere vzroki niso znani. V njem se je zbudila želja po osveti in danes popoldne je izvršil svoj naklep. Okrog 18. se je pripeljal na kolesu pred Köhlerjevo trgovino, stopil v lokal, v katerem sta bila poleg gospe neka uslužbenka in vajenec. Po kratkem prerekanju z gospo je potegnil

polno nabasani browning in odšel na gospo tri strele.

Zadel jo je v levo ramé, v trebuh in mezinec leve roke. Gospa je prestrašeno kriknila, zakrilila z rokami in se nato za hip nasionila na pult.

Breceljnik je nato jadrno zapustil lokal, sedel na kolo in se odpeljal v svojo delavnico na Gosposvetski cesti, kjer je pomeril samokres nase in si pognal tri strele blizu srca.

Panika v Köhlerjevi trgovini.

V Köhlerjevi trgovini je za hip zavladala panika in konsternacija. Kmalu pa se je eden izmed uslužbencev toliko znašel, da je stopil k telefonu in pozval delavnico. V delavnici je bil poslovodja Fr. Savenc. Stopil je k telefonu, snel slušalko pa se mu ni nihče odzval. To se mu je čudno zdelo, toda v tem hipu je že nekdo pridrvel v delavnico in kriknil:

»Gospo so ustrelili, hitro na pomoč!«

Savenc je planil v trgovino, kjer je našel prestrašeno, vso prepadlo in bledo gospo pri pultu. Videl je, da krvavi na roki. Gospa mu je v pretrganih stavkih povedala, da je bil Breceljnik v trgovini in da je streljal nanjo. Savenc je nato nemudoma telefonično pozval reševalno postajo na pomoč. Ob 18.55 je prejela reševalna postaja poziv in že čez nekaj minut je bil reševalni avto pred Köhlerjevo trgovino.

Z reševalne postaje so obvestili o dogodku policijsko stražnico II, ta pa policijsko upravo. Par minut po dogodku so bili v Köhlerjevi trgovini poleg reševalcev tudi stražniki in kriminalni uradniki. Ko so izvedeli, da je napadalec Breceljnik in da je pobegnil, so nemudoma pohiteli za njim in ga našli v njegovi delavnici. Toda Breceljnik je medtem tudi že sam sebi sodil. Našli so onemoglega, s prestrejenimi pljuči na tleh, vendar je bil še pri zavesti in je prosil, naj ga rešijo — še z enim strelom... Ob 19.10 je reševalni avto drugič zdrvel v mesto, pred gostilno »Pri levu« in je težko ranjenega Breceljnika prepeljal v bolnico. Gospa Delacorda kakor Breceljnik sta bila prenešena na kirurgični oddelek, kjer so jima zdravniki nudili hitro pomoč. Stanje gospe Delacordove je sicer zelo hudo, toda ne skrajno nevarno, dočim so za Breceljnika zdravniki izgubili vsako upanje. Pozneje so ga prenesli na oddelek VII.

Ozadje drame.

Kaj je prav za prav bil povod krvavi drami, dozdaj še ni točno znano. Gotovo je, da je Breceljnik gojil mržnjo do gospe že delj časa in da je nameraval nekaj storiti. V delavnici so namreč našli listek, na katerega je napisal, da je njegovega življenja s tem konec; ugotovili so, da je bil listek napisan danes popoldne. Ko so Breceljnika v bolnici vprašali, zakaj je streljal na gospo, je odvrnil: »Staro sovraštvo«...

Kakor pripovedujejo znanci, je bil mož precej razburljive narave. V splošnem pa je bil delaven mož, a zadnje čase so se na njem sploh opažali znaki močne potrtosti.

Zločinci obiskujejo Belo Krajino

Ponovni požigi in predrzni vlomi — Strah pred sumljivimi tujci

Semič, 26. aprila.

Konec preteklega tedna je bil že tretji požar ob cesti, ki vodi proti kolodvoru. Ogenj je nastal ob 9. zvečer v zidanici posestnika Starihe iz Brstovca. Domači in najeti delavci so bili večinoma še pokonci ter so ogenj še pravočasno opazili in rešili vino. Posestnik pa ima na poslopju občutno škodo, ker ni bil zavarovan. Ogenj je bil očividno tudi v tem primeru podtaknjen. V teku par mesecev je bilo v okolici že več požigov.

S požigi pa se vrstijo tudi predrzni vlomi in je bil zadnja žrtev neznanih zločincev te dni posestnik Bergant iz Podrebra. Vlomilci so odnesli iz njegove shrambe večjo zalogo suhega mesa in nad 30 kg svinjske masti s kanto vred. Že drugi dan po vlomu je postal Bergant pozoren na nekega L., katerega je prebivalstvo že dalje časa sumničilo nepoštenih dejanj. Posestnik Bergant je svoj sum razložil tudi orožnikom, ki so možaka poiskali ter ga z raznimi vprašanji spravili v toliko zadrego, da je priznal svojo udeležbo pri tej tatvini. Izdal je tudi svojega svaka in še povedal, da je ukradeno blago skrito v gozdu. Orožniki so možaka pozvali, naj jim takoj pokaže skrivališče. L. jih je odvedel v skrit gozdni kotiček, kjer je bilo suho meso razobešeno po smrekah, kanta z mastjo pa skrita za neko skalo in skrbno pokrita z mahom in listjem. Razkrinkani tat je moral meso in mast takoj znositi v Bergantovo hišo. Orožniki so aretirali seveda tudi L.-ovega svaka, domnevajo pa, da so bili v zvezi s to dvojico še nekateri drugi sumljivci.

Pri požigih in drugih zločinih smatra prebivalstvo za povzročitelje v prvi vrsti sumljive tujce, ki pohajkujejo v zadnjem času po belokranjskih vaseh. Nekateri se izdajajo za brezposelne in prosijo za podporo, a vedno tako, da je s tako prošnjo združena tudi precej odkrita grožnja. Drugi, ki so posebno vsiljivi, pa priporočajo našim kmetom raznovrstna zavarovanja, a so po nastopu sodeč sleparji. Ljudem je prišlo na misel, da baš ti ljudje požigajo zidanice in druga poslopja, da bi zaradi požarnih nevarnosti lažje izvrševali slepарije pod krinko zavarovalnih agentov. Vsiljivcem naši ljudje prav lahko nasedejo, ker sami ne morejo presoditi, če so pravilne raznovrstne listine, ki jih tujci razkazujejo. Znani so celo primeri, da so naši neuki ljudje kupovali razne reklamne listke kot srečke in vrednostnice. V zaščito revnega prebivalstva je potrebno, da oblastva uvedejo strogo kontrolo tujcev.

Nevaren vlomilec za zapahi

Škofjeloškim orožnikom se je posrečilo prijeti pri Sv. Ožboltu drznega vlomilca Bradeško

Škofja Loka, 26. aprila.

Varnostna oblastva so bila stalno na preži, da iztaknejo večkratnega tatu in vlomilca Jožeta Bradeško, ki je od novega leta dalje vznemirjal ljudi s svojimi drznimi vlomi. Že večkrat predkaznovani zlikovec se je znal očem postave spretno izmikati prav do minule sobote, ko so ga presenetili škofjeloški orožniki sredi noči v Fojkarjevi bajti pri Sv. Ožboltu v občini Zmincu.

Orožnikom je bilo znano, da se je potikal zadnje tedne Bradeška v okolici Črnega vrha, v vaseh Hrastniške grape in drugih gorskih naseljih Polhovgrajskih dolomitov. Toda kljub zasledovanju mu niso mogli do živega. Med tem je seveda Bradeška kradel ko sraka.

Bilo je v soboto pod noč, ko je orožniška patrulja 3 mož iz Škofje Loke prispela k Sv. Ožboltu. Skrivaj so ji ljudje povedali, da je vlomilec pri Fojkarjevih. Orožniki so se napotili k bajti od zadnje strani in si ogledali teren. Narednik se je odločil za energičen nastop. Dva orožnika sta z nabitima puškama čuvala izhode, dočim je narednik stopil v hišo, kjer domači še niso spali. Na orožnikovo vprašanje, kje spi Bradeška, so domači molče pokazali na sosednjo sobo. S puško, pripravljeno za strel, je stopil narednik v čumnato in napovedal aretacijo presenečenemu zločincu, ki je bedel na tleh poleg postelje. Bradeška je spoznal svoj brezupni položaj in se je dal brez odpora vkleniti.

Eskorta z nevarnim vlomilcem je prispela proti jutru v nedeljo v Škofjo Loko, od koder so zlikovca takoj odvedli v zapore deželnega sodišča v Ljubljani. Bradeško, ki je star znanec sodnih zaporov, so ljubljanski gospodje hitro spoznali, češ: »Kaj ste zopet tukaj!«

»Kajpak,« se je odrezal Bradeška in pristavil, »gotovo bi me ne bili dobili, ako ne bi bilo sredi noči! Bi bil že pobegnil, kakor sem že večkrat.«

Kako nevaren tat in vlomilec je Bradeška, izpričujejo zločini, ki jih je aretiranec nujno osumljen. 3. januarja letos je vlomil v I. delavsko konsumno društvo v Svetjah pri Medvodah. Imel pa je smolo in je bil pregnan. Ob koncu januarja se je pojavil v Spodnjem Logatcu in je izkušal vlomiti v tamošnji poštni urad. Isto dneve je tam obiskal še stanovanji Antona de Glerie in Frančiške Rupnikove, posetil je gostilno Marije Kunčeve in izkušal vlomiti pri Ivanu Jerini. Toda zaradi pazljivosti ljudi nikjer ni imel sreče. V začetku februarja se je pojavil v Butajnovi in je ukradel posestniku Jakobu Kreku razno perilo, dočim je moral od hiše Lovrenca Sečnika praznih rok. V začetku tega meseca se je klatil Bradeška v Vižmarjah in je odnesel iz stanovanja Ignacija Kurnika elegantno moško črno suknjo in dva zlata prstana v skupni vrednosti 2500 Din. Pred dobrim tednom se je pojavil lopov v mehaniški delavnici Ivana Anžiča v Sneberjah. Z vlomilcem je šlo novo moško kolo znamke Monitor.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačnost bo nekoliko narasla. Zmerno toplo.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Zjutraj jasno, pozneje polagoma bolj oblačno, posebno v južnih Alpah. Bolj toplo.

Naši kraji in ljudje

Ivan Mihelčič — žrtev katastrofe

Kako se je primerila avtomobilska nesreča pri Stadionu

Ljubljana, 26. aprila.

Z magistrata je zaplapolala črna zastava. Občinski svetnik g. Ivan *Mihelčič*, o čigar usodni nesreči smo včeraj poročali, je izdihnil kmalu potem, ko so ga z reševalnim avtom prepeljali v bolnico. Tragična novica je vzbudila splošno sočustvovanje v širokem krogu pokojnikovih znancev, pa tudi dovolj ugibanja o vzroku tako usodne avtomobilske katastrofe.

Kakor pripoveduje lažje poškodovani 26 letni Ivan Mihelčič mlajši, so se odpeljali z avtomobilom znamke Chevrolet z registrirno številko 2358 nekako ob 16. od doma proti Kamniku. V vozu so bili poleg Ivana, ki je šofiral, oče, 6letna hčerka Frančiška, hči posestnika iz Dražgoš Cirila Schmitova, ki je zaročenka Mihelčiča mlajšega, starejša hčerka Mihelčičeva Marija in njen zaročenec trgovec Fric Prevc iz Prezida pri Čabru. Vračali so se proti Ljubljani okrog 21. ure. Avtomobil, ki je sicer že precej izrabljen, saj je prevozil že skoraj 64.000 km, je tekel brezhibno. Ivan Mihelčič ml. je vozil s hitrostjo kakih 40 do 50 km na uro.

Nesreča je nastopila prav nenadno. Kakor pravi Mihelčič mlajši, mu je privozil v bližini Stadiona nasproti neznan avtomobilist z odprtimi žarometi, katerih luč ga je močno zaslepila. V temi je zavozil preveč na desno. Naslednji hip je že začutil silovit sunek. Izgubil je oblast nad volanom, kajti zadel je v obcestni kamen. Sunek je vrgel vozilo na hodnik, naslednji trenutek pa ga je pognalo v loku do drugega, kakih 9 m oddaljenega obcestnega kamna, kjer je voz ponovno zasukalo. Katastrofa je bila tu... Potniki so v loku odleteli iz voza in treščili na trdo cesto, kjer se je trenutek zatem začulo pretresljivo vpitje. Kakor po čudežu je bil Mihelčič ml. ranjen samo lažje na obrazu, dočim si je Fric Prevc obrezal roko, mala Frančiška je obležala samo z lažjimi poškodbami, enako tudi Cirila Schmitova. Toda oče Ivan Mihelčič in hčerka Marija sta priletela na tla tako nesrečno, da sta obležala negibna. G. Mihelčič je imel na čelu globoko rano, obenem pa so mu izstopile oči in je pričel bruhati. Hude notranje, a lažje zunanje poškodbe je dobila hčerka Marija, ki je enako bruhala.

Na kraj nesreče sta takoj prispela trgovec g. France Kham, ki je vozil za Mihelčičevim avtomobilom, in pa poslovodja g. Oto Klemenčič, stanujoč na Miklošičevi cesti 17. Skoro istočasno so prihiteli, opozorjeni po klicanju, tudi gostilničar Kovačič ter nekaj drugih pasantov. Prenesli so očeta in hčerko Marijo do gostilne, nakar so s stražnice telefonirali po reševalni avto, da je prepeljal v bolnico Ivana Mihelčiča starejšega, hčerko Marijo, sina Ivana in Frica Prevca. Slednja dva sta bila po zdravniškem pregledu odpuščena v domačo oskrbo, nesrečnega Ivana Mihelčiča pa je medtem smrt rešila trpljenja, dočim je hčerka Marija ležala vso noč in skoro ves današnji dan nezavestna. Vendar pa se je njeno stanje danes precej izboljšalo in nikakor ni izključeno upanje, da bo ostala pri življenju.

Blagopokojni Ivan Mihelčič je bil sila simpatičen in pri vsej svoji skromnosti zelo ugleden mož. Doma je bil z Vrha pri Sv. Trojici, kjer se je rodil 1875. V Ljubljano je prišel že kot mlad fant in je bil v službah kaj priden in ukaželjen. Pri mestni elektrarni je služboval 25 let. Kot elektrotehnik se je nato osamosvojil in si z vzorno pridnostjo in solidnostjo ustvaril lepo uspevajoče podjetje. Zadnja leta je vodil obrt skupno s sinom Ivanom. Že leta 1927. je bil izvoljen na kandidatni listi naprednega bloka v občinski svet. V ostalem se je podjetni mož udejstvoval veliko v obrtniških pokretih ter je bil dolga leta načelnik Zveze obrtnih zadrug in podpredsednik novega društva jugoslovenskih obrtnikov. Dalje je bil načelnik zadruge elektrotehnikov in sploh izboren obrtniški organizator, ki si je pridobil za ta stan nevenljivih zaslug. Požrtvovalno se je udejstvoval tudi v Sokolstvu ter je bil član uprave Sokola II. Poznan pa je bil tudi v okolici mesta, kjer je bil član raznih društev, posebno priljubljena pa mu je bila Rožna dolina, kjer je stanoval prej dolga leta in kjer se je posebno brigal za olepšavo kraja. Bil je član rožnodolskega Olepševalnega društva, ki ga je po izselitvi v mesto počastila s podelitvijo častnega članstva. Pogreb blagega pokojnika bo v sredo ob pol 17. izpred bolniške mrtvašnice. Ohranili bomo vrlega moža poštenjaka v najčastnejšem spominu.

Blaga mamka

Ljubljana, 26. aprila.

70letnico praznuje vzorna slovenska žena, gospa Marija Bevčeva, rojena Gorenjčeva, ki biva na Emonski cesti št. 2. Spomin ji hiti daleč nazaj v preteklost. Ustavlja se pri rani mladosti, ki jo je preživljala v domačem kraju pod vinskimi

goricami v Mokronogu, šaljiva sama med šaljivi Dolenjci. Brezskrbnosti pa je bil kmalu postavljen mejnik, kajti po 19letno je prišel vzorni življenjski tovariš, upravnik deželne naklade g. Josip Bevc, ki je popeljal brhko soprogo nedaleč stran v Škocijan, pozneje pa v Zalog, v Žiri, na Vače in v Semič, kamor je bil pač prestavljen po službeni potrebi. Rodilo se je šest otrok. Koliko truda in skrbi, požrtvovalnosti in prečutih noči je bilo treba, o tem ve samo zlato materinsko srce.

Ampak jubilantka je ostala vedra, polna življenjske sile in odločnosti. Znala je gledati življenje od prave strani. Pripravljena vedno na borbo, je zmagovala vse težkoče tudi tedaj, ko jo je zadel po 25letnem srečnem zakonu prebridek udarec, ko je smrt ugrabila moža v najlepši dobi. Ostala je sama z nepreskrbljenimi otroki, za katerih napredek je vložila vso svojo silo. Nadaljevala je z vzgojo otrok v pravem narodnem duhu z veliko materinsko požrtvovalnostjo in samozatajevanjem. Otroci žive štirje: gospa Josipina je poročena Mufichova in živi v Kaliforniji, inž. Ladislav je tehnični svetnik banske uprave, požrtvovalen narodni delavec in starosta Sokola I., Albin je uradnik na univerzi, Josip pa dimnikarski mojster v Šiški. Ljubezen za ljubezen znajo vračati svoji preljubi mamki. V krogu svojih bo tako preživela jubilantka presrčne ure neskaljene sreče, ki naj narastejo še v dolga, dolga leta v zdravju in veselju do skrajnih meja človekovega življenja!

Umor Matije Tivadarja pojasnjen

Orožniki so aretirali štiri delavce in pokojnikovo ženo

Maribor, 26. aprila.

V Grušovi sta živela posestnik Matija *Tivadar* in njegova žena Marija že dalj časa v velikem sovraštvu, od kar je lani prodala žena svojo polovico posestva nekemu Francu Klobasi. Zato so bili hudi prepiri pri Tivadarjevih na dnevnem redu. Tudi sta se vedno tožarila in je imelo mariborsko civilno kakor kazensko sodišče precej opravka z njima. Vsa okolica je vedela, v kaki razprtiji živita Tivadarjeva in so sosedje slutili, da to ne bo rodilo dobrega konca.

V ponedeljek rano zjutraj so našli v Grušovi, približno 600 m od Tivadarjevih od pešpoti Tivadarja mrtvega. Globoke rane na glavi so pričale, da je mož umrl nasilne smrti. Par metrov stran od njega so našli okrvavljen klobuk. Nesrečni Tivadar je ležal z obrazom obrnjen proti zemlji. Vest o njegovi grozni smrti se je naglo raznesla po soseščini in vzbudila veliko vznemirjenje. Bilo pa je takoj tudi jasno, da je zavihtela kol nad Tivadarjevo glavo zločinska roka po naročilu njegove žene.

Orožniki od Sv. Marjete so v tej smeri takoj uvedli preiskavo in še tisto dopoldne aretirali štiri moške, delavce Antona Bavdo, Janeza Lajha, Antona Kaloha in Franca Majheniča. Aretiranci so priznali, da so v nedeljo zvečer napadli Tivadarja, ko je ležal pijan ob pešpoti in ga pobili s koli do smrti. Vse štiri ubijalce in pokojnikovo ženo so danes dopoldne orožniki prepeljali v mariborske sodne zapore.

V silobranu je ubila napadalca

Žalosten dogodek v Savinjski dolini, posledica stare mržnje

Celje, 26. aprila.

Snoči se je zgodila pri Sv. Jederti, občina Gotovlje pri Žalcu v Savinjski dolini, pretresljiva tragedija, pri kateri je izgubil življenje tamkajšnji posestnik Ivan Turnšek, vulgo Špiler. Žalostni dogodek se je odigral takole:

V nekem sporu preteklega leta sta pričala v prid Turnškovemu nasprotniku pred sodiščem tudi 43-letni čevljar Štefan Vitrih in njegova istotoliko stara žena Antonija, stanujoča pri Sv. Jederti, kjer imata v najemu Domenovo kajžo. Od tedaj je nastalo med Vitrihoma in Turnškom smrtno sovraštvo, ki se je vedno bolj stopnjevalo s pogostimi brutalnimi nastopi Turnška v Vitrihovim stanovanju. Tako je prišel tudi letos 4. marca Turnšek vinjen k Vitrihovima in ju napadel. Pri tem je obdelal precej slabotno Vitrihovo ženo tako hudo, da je obležala in se je morala dalje časa zdraviti v postelji. Za to dejanje je bil Turnšek obsojen na 6 tednov zapora, ki bi ga bil moral nastopiti danes. Turnšek je zaradi tega kuhal v sebi hudo jezo na zakonca Vitriha in je na tihem tuhtal, kako bi se maščeval. Pretekli petek zjutraj je spet prišel k obema zakoncema in ju dejansko napadel. Iz strahu pred njim sta se Vitrihova vse naslednje dni zapirala v svoji hišici in se nista upala na prosto.

Snoči ob četrt na 19. pa je prišel Turnšek spet vinjen k Vitrihovima in se brez vsega nadaljnjega dejansko lotil slabotnega in gluhega Štefana Vitriha. Premetaval ga je nekaj časa po izbi in mu pri tem raztrgal rokav suknjiča. Vitrihova žena Antonija je v bojazni za svojega moža pograbila pest popra in ga vrgla Turnšku v oči. To je Turnška še bolj podivjalo, ker je trpel hude bolečine v očeh in mu je bil onemogočen vid. Planil je na slepo proti Vitrihovi, ki pa je urno zgrabila v kotu stoječo veliko sekiro in udarila s topim delom Turnška dvakrat po levem in desnem sencu, da se je na mestu zgrudil. Ko pa je skušal po kratkem času spet vstati, ga je Vitrihova še večkrat močno udarila s sekiro po glavi, z dvema udarcema pa ga je pomagal potolči tudi njen mož. Ko se Turnšek ni več ganil, ležeč v veliki mlaki krvi na umazanih tleh, sta oba zakonca mirno odšla na cesto in nekaterim sosedom povedala, kaj sta storila. Sosedje so odhiteli v hišico in prenesli nezavestnega Turnška na Vitrihovo posteljo, obenem pa so poklicali orožnike in banovinskega zdravnika dr. Ločniškarja iz Žalca. Ta je ranjenca obvezal in mu nudil vso potrebno pomoč, toda zaman. Turnšek je danes ob 4. zjutraj podlegel absolutno smrtnim poškodbam.

Danes popoldne je odšla v mrtvašnico v Gotovljah sodna komisija iz Celja in je bilo Turnškovo truplo obducirano. Vitrihova je bila aretirana in se nahaja začasno še v občinskem zaporu v Žalcu. Svoje strašno dejanje mirno priznava in se zagovarja s silobranom. Pokojni Turnšek je bil baje precej nasilne narave in je bil že 17-krat kaznovan zaradi raznih sličnih dejanj. Iz istega vzroka je bil tudi ločen od svoje žene. Grozna drama je vzbudila v vsej dolini veliko razburjenje.

Slovenski Ahasver med Eskimi

New York, aprila.

Nedavno je predaval v New Yorku slovenski rojak Karel Planinšek o Eskimih. S svojim predavanjem je povedel poslušalce daleč na sneženi sever in je pokazal več slik, ki jih je sam posnel v krajih večnega snega med Eskimi. Pripovedoval je, da Eskimi stalno potujejo in niso nikdar dalje časa na istem mestu. Preživljajo se s sirovim mesom severnega jelena, severnega medveda in morskega psa. Ognja ne poznajo.

Planinšek se je šele nedavno pripeljal s čolnom iz najsevernejših krajev v New York. Potovanje je trajalo tri leta. Po raznih rekah, jezerih in po morju je prepotoval nad 10.000 milj. V predavanju je povedal, da se je rodil v Mehiki, kamor je njegov oče prišel s cesarjem Maksimilijanom. V severni Kanadi se je poročil z Eskimko, ki mu je rodila hčerko in sina. Oba je privedel s seboj. Žena pa mu je že pred štirimi leti umrla. Planinšek, ki za silo govori slovenski jezik, ostane nekoliko časa v New Yorku in bo o svojih doživljajih predaval tudi v Slovenskem domu v Ridgewoodu.

Še letos se bo Planinšek, kakor je sam dejal, odpravil zopet na skrajni sever. Tam je po njegovih besedah vse zanimivejše življenje kakor v New Yorku. Če bo srečno dospel tja, se bo še oglasil slovenskim listom.

Velik požar v Podvincih

Ptuj, 26. aprila.

V soboto okoli 20. je nenadno zažarelo nebo, kar se je posebno dobro videlo tudi iz Ptuja. Gorelo je pri veleposestniku Francu Čučku v Podvincih na koncu vasi. Ogenj je nastal v listnjaku in se je kaj hitro razširil na vse gospodarsko in stanovanjsko poslopje, ki sta bili pod eno streho.

Na kraj nesreče so takoj prihiteli domači gasilci in za njimi še gasilci iz Dornave in Spuhlje, ki pa so se omejili le na lokaliziranje požara, ker je bila vsa zgradba v plamenih, poleg tega pa je tudi primanjkovalo vode. Ker je stala zgradba tik pod gozdom, je bila tudi nevarnost, da nastane gozdni požar. Gasilci in vaščani so rešili živino. Zgorelo pa je nekaj premičnin in gotovine za 12.000 Din, kateri znesek je Čuček dan prej izkupil za les.

Čuček trpi nekaj nad 100.000 Din škode, ki je le delno krita z zavarovalnino. Ogenj je gotovo zanetila zlobna roka. Dobre pol ure pred požarom je namreč prišel k Čučkovim neki moški prosit za prenočišče, ki pa mu ga je Čuček odklonil. Kmalu po odhodu neznanega moškega je začelo goreti v listnjaku. G. Čuček si je šele lani postavil novo gospodarsko poslopje, ki mu ga je pa požar sedaj popolnoma uničil. Orožniki marljivo poizvedujejo za neznanim moškim in je upati, da ne bo ušel roki pravice.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne **»Franz Josefove« grenčice**, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesa. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje **»Franz Josefova« voda** tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez vsake neprilike. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vsak naročnik „Jutra“ je zavarovan za 10.000 Din!

ZOBNA PASTA

Fin prah, kot najfinejša moka se predelava v ODOL-zobno pasto. ODOL-zobna pasta čisti dobro in varuje Vaše zobe.

ALI ŽE VESTE za GLOBOKO ZNIŽANE CENE v Elitnem kinu Matici

Parketni sedeži (prej 15 Din) sedaj 10.— Din

Rezervirani sedeži (prej 18 Din) sedaj 12.— Din

Balkonski sedeži (prej 18 Din) sedaj 12.— Din

Ostali sedeži 6.— in 8.— Din!

Najlepši filmi na najboljši kvočni aparaturi!

Najcenejša in najboljša zabava!

Posečajte v čim večjem številu

Elitni kino Matica

Tel. 2124 Tel. 2124

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Samo še danes!

Hitite in oglejte si prekrasni filmski umotvor

Emil Jannings

prvak nemških igralcev

Ana Sten

divna, plavolasa Rusinja v vlogi zapeljive in koketne Anje

GLOBOKO ZNIŽANE CENE!

Ob 4., ¼8. in 9.¼ zv.

Kulturni pregled

Koncert pianista Noča

Ljubljana, 26. aprila.

Pianistični koncerti so postali pri nas — pa menda že tudi drugod — redkost. Današnja doba ne prenese več rada tako nerazburljivih prireditev in malo jih je, ki morejo svoje misli toliko zbrati, da lahko mirno in uravnovešeno, kakor je za to pač treba, slede solističnim koncertom. Zato so ljubitelji glasbe tudi to pot skeptično presojali položaj in stavili dokaj neugodne prognoze glede obiska Nočevega koncerta. No, vzlic temu se je posrečilo pianistovi reputaciji, da je zbrala dokaj lepo število ljubiteljev klavirske glasbe in pianistove umetnosti. Koncert pa je bil tudi eden najbolj posrečenih, kar jih je doslej pianist Noč dal v našem mestu.

Že spored sam je bil odlično izbran. V štirih koncentriranih točkah je podal vzorna in redkeje izvajana dela klasikov Bacha, Mozarta, romantikov Chopina in Brahmsa, ter nekaj slovanskih skladateljev (poleg Chopina). V središču zanimanja je stal nedvomno Bachov orgelski koncert v C-duru, ki ga je priredil za klavir sam pianist. Priredba je odlična, virtuozna, spisana seveda pianistu samemu prav »na roko«. Skladba sama je monumentalna, ogromna v obeh končnih stavkih, zamaknjena v srednjem delu. Bila je interpretirana, kakor da je vlita iz brona in pianist je imel z njo zaslužen triumf. Ostala prva polovica sporeda je navajala dramatično Brahmsovo Es-dur rapsodijo ter ljubko Mozartovo A-dur sonato z varijacijami, v kateri je Noč dokazal, da mu ne leže le levje geste, temveč tudi nežnoizrazne, fine melodične linije, ki jih je pri tej skladbi znal izredno tankoslušno izklesati. — Chopin je bil zastopan z redko izvajanimi »Ecossaises« ter dvema etudama, Glinka z uspelo, dasi malo salonsko Balakirjevljevo priredbo pesmi »Škrjanček«. Zelo zanimive in pianistično jako spretno pisane so Tajčevićeve skladbice »Balkanski plesi«. Vse različne melodične in ornamentalne značilnosti naše južne glasbe so v njih izrabljene v kratkih, konciznih oblikah. Poljski skladatelj Roderik Labunski je prispeval efekten fantastičen ples, Bolgar Pančo Vladigerov pa zanosit Foxtrott, s katerim je bil oficijelni del sporeda zaključen. Nenehajoč aplavz publike pa je zahteval še dodatke in Noč si je izbral za ta del sporeda Rameau - Godovskega »Tamburin«, Chopinov ges-dur etudo in istega skladatelja ges-dur valček.

Noč je svojo tehniko od zadnjega samostojnega koncerta dalje izredno razvil in izpopolnil, tako da dosega odlično višino. Obenem je njegovo prednašanje tako jasno in melodičnemu izrazu skladb tako pravično, da dobi vsako delo takoj jasnost in zaokroženost, ki je za razumevanje pri občinstvu potrebna. Ni čuda, da je odlična publika, ki je posetila ta koncert, z naraščajočim zanimanjem sledila izvajanju sporeda in pianista, ki je ogromen spored obvladal odlično in z lahkoto, nagrajala s stopnjevanim odobravanjem. Poklonjenih je bilo tudi veliko število šopkov. L. M. S.

Pred premijero „Lede“

»Leda« Miroslava Krleže spada v veliki, morda še nezaključeni ciklus o Glembajevih. Osrednje delo tega cikla so »Gospoda Glembajevi«, drama, ki si je pridobila v Ljubljani uprav izredno popularnost; desno in levo dramatsko krilo, če smemo tako reči, pa tvorita drami »V agoniji« in »Leda«. Iz pravkar izišlega prvega zvezka zbranih spisov Miroslava Krleže, ki jih je pričelo

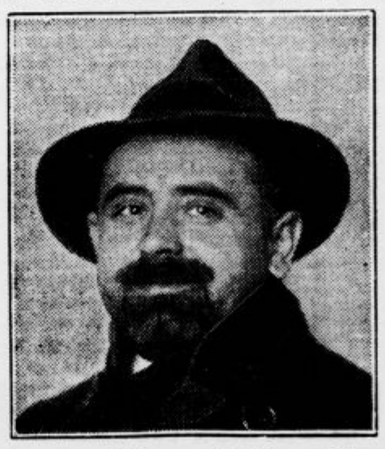

izdajati zagrebško založništvo »Minerva«, šele posnemamo vso veličino Krležine zasnove. Knjiga »Glembajevi« vsebuje za sedaj poleg omenjenih treh dram sedem novel v prozi; vse so fragmenti nenapisanega velikega romana, ki naj bi bil za Hrvate to, kar sta za Francoze Balzacova »Človeška komedija« in Zolajev ciklus o rodbini Rougon - Macquartov hkrati. Ta velika zasnova je ostala razdrobljena; posamezni deli so se Krleži kar razrasli v drame, medtem ko so ostali obtičali v novelističnih oblikah, ki pa vse razodevajo konstrukcijske linije velikega romanovega cikla.

»Leda« po svoji dramatski sili ne doseza »Gospode Glembajevih«, vendar tudi iz te »ljubezenske igre v štirih dejanjih« odseva Krležin dramatski talent, ki mu zlasti v umetnosti dialoga ni enakega v vsej jugoslovenski dramatiki. »Leda« se odigrava na eni stranskih vej velike glembajevske rodbine. (Naj mimogrede omenimo, da je omenjena knjiga »Glembajevi« opremljena z genealoško karto Glembajevih, kar spominja Zolaja v romanu »Le docteur Pascal«). Glembajevsko kri predstavljata v »Ledi« vitez Oliver Urban, bivši svetnik pri cesarskem in kraljevem avstro - ogrskem poslanstvu v Sanktpetersburgu.« Urban je fini cvet glembajevske dekadence: svetski človek z izkušeno salonsko kulturo, estet, ki se po katastrofi svoje karijere, sredi splošnega povojnega propadanja starih vrednot, preživlja s pisanjem kritik in člankov o sodobni likovni umetnosti. V »Ledi« ga vidimo kot postarnega, a še vedno prizadevnega kavalirja stare šole, dekadentnega uživača, ki je živ kontrast še robustnemu, po grudi dišečemu veleindustrijalcu Klanfarju, predstavniku nove plasti meščanske družbe. Drugi predstavnik meščanstva je akademski slikar Avrel, ki zida svojo hišo in ima poleg žene še razmerje s Klanfarjevo Melito in mlado plesalko Ledo; po slednji je igra dobila naslov, čeprav Leda v nji ne nastopa. Avrel je drugi, bolj kultivirani, estetski tečaj meščanstva. Klanfarjeva žena Melita in Avrelova žena Klara sta dve gospe Bovaryjevi, gledani s perspektive povojnega sveta z vso zapleteno problematiko današnjih družabnih in moralnih nazorov.

Dejanje »Lede« se odigrava v karnevalski noči, ko se pod pritiskom vnanjih okoliščin zgosti zakonsko nezadovoljstvo Melite in Klare v gorjupo zagrenelost, ki si išče ventila. Melita, malce izživeta in histerična žena, ki je svojo plemiško kri iz rodu Szlonganov - Szlonganoveshkih zapisala bogatemu plebejcu Klanfarju, je vsa v ognju načrtov, da pobegne s slikarjem Avrelom v Italijo, vendar je to ne moti, da ne bi (v začetku dejanja) preživela casanovske galantnosti z duhovitim vitezom Urbanom. V prvem dejanju prisostvujemo zakonskemu prepiru v Klanfarjevi hiši, ki izbruhne v trenutku, ko Klanfar odhaja na pogreb svoje matere. Slikar Avrel pa nima nič kaj pretiranih načrtov z Melito; bolj se briga za svojo novo hišo in za malo Ledo, ki razveseljuje njegovo srce in mu inspirira domiselnost. Drugo in tretje dejanje se odigravata noč v Avrelovem stanovanju, kjer vitez Urban z enakim žlahtnim užitkom prisostvuje zakonskim krizam Avrelove žene Klare in si jo takisto vzame, opajajoč se s svojim slikarskim esteticizmom in s sanjarijami o daljni Kanadi, kjer bo dobil službo stewarda in tako zaključil katastrofo svoje karijere. Med temi sitimi in naveličanimi meščani, ki kljub svoji očitni spolni promiskuiteti rešujejo neke fine odtenke hlinjene morale in si na njih lomijo vrat, se razvije ljubezenska igra, katere rezultat je ta, da se Avrel osramoti. Melita pa preveri, da ji je Klanfarjev dom še najudobnejše zavetišče.

Moč te Krležine drame ni tolikanj v vsebini, kolikor v situacijah in zlasti v duhovitemu dialogu. Brez dvoma pa tudi »Leda« prekaša marsikak tuj dramatski produkt, ki se kajkrati blešči samo od naših iluzij, varijivo se oklepajočih vsega tujega. —o.

Domače vesti

Izbran spored kljub znižanju vstopnine

Ljubljana, 26. aprila.

Z včerajšnjim dnem je uprava Elitnega kina Matice izdatno znižala cene vstopnicam. Znižanje presega 30% doslej veljavnih cen, tako da je odslej tudi manj premožnim omogočen redni poset predstav v Matici. Upoštevala se je splošna finančna in gospodarska kriza in pri znižanju cen se je postopalo prav radikalno — navzdol. Odslej stane parketni sedež le 10 Din (prej 15 Din), rezervirani sedež le 12 Din (prej 18 Din). Istotako so znižani sedeži na balkonu od 18 Din na 12 Din.

Kljub temu pa ostane spored v Elitnem kinu Matici na dosedanji višini. V dokaz temu sporoča uprava, da bo sledil sedaj se predvajajočemu krasnemu Janningsovemu velefilmu (»Vihar strasti«) film z Marleno Dietrichovo »X—27«. Film obravnava nevarno delovanje vohunke, ki jo predstavlja poleg Grete Garbo danes najpopularnejša filmska umetnica Marlena Dietrichova. Filmu »X—27« bo sledila znamenita burka »Revna kakor cerkvena miš« z Greto Mosheimovo, H. Thimigom in s slovitim komikom Fritzem Grünbaumom v glavni vlogi. Nato pride na vrsto najboljša filmska opereta te sezone, Abrahamova filmska spevoigra »Srečna srca«. Na sporedu so še prekrasni filmi »Zmagovalec« s H. Albersom in Katico Nagyjevo, »Princ Arkadije«, opereta z Willy Forstom, film, ki je izdelan na našem Jadranu, opereta »Če spregovori srce« z Gito Alpar jevo, nazvano berlinski slavček, ter še mnogo odličnih, prvovrstnih filmov. Vsak teden se bo predvajal lep Foxov zvočni tednik z najnovejšimi svetovnimi dogodki v besedi in sliki.

Občinstvo bo imelo na ta način v Elitnem kinu Matici najlepšo in najcenejšo zabavo ter bo gotovo ob sedaj znižanih cenah v čim večjem številu posečalo vsako predstavo. Upoštevati je treba poleg tega, da se predvajajo vsi filmi v kinu Matici na najboljši svetovni zvočni aparaturi Western Electric, na kateri je reprodukcija tona, govora in petja brezhibna, neoporečna. Korak, ki ga je storila uprava Elitnega kina Matice z znatnim znižanjem cen, bo tedaj nedvomno našel najugodnejši odmev med občinstvom, ki z veseljem gleda lepe filme.

• **Počaščenje profesorja Benešića v Varšavi.** V Varšavi se je preteklo nedeljo pod pokroviteljstvom poljskega ministra za zunanje zadeve Zaleskega in prosvetnega ministra Jedrzejewicza v tamkajšnji mestni dvorani vršila slovesna počastitev jugoslovenskega profesorja Julija Benešića, ki že nekoliko let živi na Poljskem. Proslava je bila prirejena v počaščenje 25 letnega književnega delovanja profesorja Benešića.

• **Dva shoda narodnega poslanca g. Krejčija.** V nedeljo 24. t. m. je imel poslanec g. Krejči dva shoda, prvega po rani maši na Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici, drugega pa ob pol 11. na Spodnji Poljskavi. Shoda sta bila dobro obiskana. Poslanec je obširno razložil zborovalcem dosedanje delo narodne skupščine, ki je bilo v prvi vrsti namenjeno kmetu. Zborovalci so z veliko pozornostjo sledili poročilu. Obeh shodov se je udeležil tudi začasni predsednik sreske organizacije JRKD za Maribor desni breg g. dr. Pučnik iz Slovenske Bistrice. V obeh krajih se ustanovita krajevni organizaciji JRKD.

• **Filharmonična družba v Ljubljani** je razpisala nagrado za slavnostno uverturo s slovenskim narodnim obeležjem. Po preteku termina je bilo vloženih 9 del. Žirija sestoječa iz gospodov: ravnatelja Poliča, kapelnika Neffata in Štritofa, e vsa dela pregledala ter izjavila, da sta najodličnejši deli oni, vloženi pod geslom »Festival Glasbene Matice« in »Hymnus slavicus«. — Odbor Filharmonične družbe je danes obema deloma priznal razpisano nagrado. Ostale p. n. gospode, ki so se udeležili s svojimi skladbami razpisa, prosi odbor, da dvignejo skladbe v pisarni Glasbene Matice.

• **Binkoštni izlet Jadranske Straže na morje.** Opozarjamo vnovič, da se je treba prijaviti za omenjeni izlet najkasneje do 30. t. m. Plača se pa lahko po prvem maju. Prospekte in informacije daje izletna pisarna Jadranske straže, Gledališka ulica št. 8, v popoldanskih in večernih urah. Rezervirajte si pravočasno mesta!

• **Diplomirali so** včeraj 26. t. m. na tehnični fakulteti Aleksandrove univerze v Ljubljani za inženjerje rudarstva gg. Slavko Iglič in Vojmil Vrtačnik iz Ljubljane ter Miroslav Zalesky iz Splita. Čestitamo!

Zvočni kino Ideal

Premiera! Ob 4., 7. in 9.

Noč na Rivijeri

Vesela opereta v glavni vlogi WALTER JANSEN

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

26. aprila.

Ljubljana 7. 762.5, 4.6, 60, ENE1, jasno, —, —; Ljubljana 14. 759.5, 15.2, 35, SW1, jasno, —, —; Maribor 7, 761.9, 4.0, 70, NW2, jasno, —, —; Zagreb 7, 762.3, 8.0, 60, ENE2, 0.5, —, —; Beograd 7, 757.8, 3.0, 80, NW3, 10, dež, 7.0; Skoplje 7, 757.7, 11.0, 60, NW3, 10, —, —.

Temperatura: Ljubljana 17.6, 3.4; Maribor 15.2, 2.3; Zagreb 18.0, 7.0; Beograd 15.0, 8.0; Skoplje 19.0, —.

Solnce vzhaja ob 5.0, zahaja ob 18.57
Luna vzhaja ob 1.18, zahaja ob 8.55.

• **Civilna šola za avijacijo v Novem Sadu.** V Novem Sadu se je preteklo nedeljo vršila glavna skupščina Aerokluba. Razpravo je vodil inženjer Miodrag Nikolić, ki je v svojem govoru naglašal glavne naloge organizacije. Aeroklub bo otvoril tudi civilno šolo za avijacijo in bo osnoval nov oddelek za brezmotorno letanje, tako zvano zračno jadranje. V to svrho pošlje uprava Aerokluba dva inženjerja v Nemčijo, ki bosta pozneje instruktorja Aerokluba za zračno jadranje.

• **Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu** naznanja, da bo predaval na rednem tedenskem sestanku danes vseučiliški profesor dr. Alojz Tavčar o pomenu znanstvenega rastlinogojstva za kmetijstvo (s projekcijami).

• **Dom ruskih emigrantov v Beogradu.** Prošlo nedeljo je bil v Beogradu otvorjen dom za ruske emigrante, starce in starke. Zgradilo ga je Udruženje ruskih emigrantov, kojega podpredsednik je g. Milan Nenadić, upokojeni upravnik kraljevega dvora.

Od opasnosti gripe, influence in nalezljivih vratnih obolenj varujejo

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malega zavojčka Din 8, velikega zavojčka Din 15

• **Odbor Mojstrske bolniške blagajne v Ljubljani** se je na svoji seji konstituiral tako-le: predsednik Filip Pristou, podpredsednik Alojzij Erjavec, blagajnik Ivan Kersnič, odborniki: gg. Letnar Ivan, Kosec Ivan, Černe Ludv. ml., Ižanc Maks, Kezele Stanko, Rebek Jos. ml., Iglič Fran, Kunc Franc, Gorupec Josip; namestniki Žigon Anton, Mokl Ivan in Kralj Ivan, preglednika računov gg. Rozman Ivan, Gjud Aleksander ml., Eber Egidij ter njih namestniki gg. Lekše Lovrenc, Reisner Franc in Zupančič Anton. Odbor bolniške blagajne samostojnih mojstrov izraža vsem bivšim gg. odbornikom iskreno zahvalo za njihovo delo v tej humanitarni ustanovi.

• **Lep dar brezposelnim na Jesenicah.** Tvrdka Žibert v Ljubljani je poklonila po gospe Justini Marčičevi, soprogi zdravnika, 42 parov sandal za najubožnejše brezposelne na Jesenicah. Posnemanja vredni velikodušni darovalki prisrčna zahvala!

• **Himen.** V ponedeljek se je poročil v Makarski sin kranjskega župana g. Cirila Pirca, korvetni kapetan g. Boris Pirc, z gdč. Olgo Klarićevo hčerko uglednega trgovca g. Pavla Klarića. Čestitamo!

• **Dve priročni knjigi.** V zbirki »Zakoni in uredbe« je kot 26. zvezek izšel »Gradbeni zakon«. Vsebuje poleg zakona tudi uredbo z dne 5. februarja. Knjiga bo dobro rabila vsem, ki imajo opravka z gradbenimi zadevami. — V isti založbi (»Merkur«) je izšel »Priročnik za občinsko računovodstvo in blagajniško službo«. Sestavila sta ga tajnik banske uprave France Gorkič in računski preglednik glavne kontrole Karel Vitori. Obsega vse uredbe, ki se tičejo občinskega gospodarstva in vsebuje tudi potrebne vzorce.

• **Zbirka pesmi dr. Vladimirja Perhavca** stane vezana 34 Din in ne 32 Din kakor je bilo včeraj objavljeno, naroča pa se pri izdajatelju v Ljubljani, Štrekljeva ulica 9.

• **Huda posledica otroške neprevidnosti.** Josip Vičič, strojnik pri Samsovem podjetju v Litiji, se je včeraj popoldne peljal z motornim kolesom za Savo. Ko se je okrog 14. ure približal predilniškim hišam je priletel na cesto petletni Groznikov Francelj, sinček predilničarja, in hotel vtakniti palico v kolo motocikla. Vozač se je sicer izognil, toda fantek je svojo nepremišljenost že izvršil. Sunek ga je vrgel po tleh in je fantek dobil precej hude poškodbe po glavi. Prenesli so ga k zdravniku dr. Ukmariu, ki je nasvetoval, da so malega ponesrečenca zvečer prepeljali v ljubljansko bolnico.

• **Žareče železo mu je prežgalo nogo.** V valjarni jeklarne na Ravneh se je pripetila delavcu g. Vidrihu v soboto okrog 23. ponoči huda nesreča, ki bo delavca najbrže onesposobila za nadaljnje delo. V ogromnih pečeh razbeljujejo kose jekla, katero potem valjajo v dolge palice raznih oblik in dimenzij. Svetlordeče kače bliskovito švigajo med valjarji. Ena takih železnic palic v soboto ni bila dovolj enakomerno razžarjena in je švignila zaradi tega v krivi smeri. Kljub temu, da se je delavec, videvši nevarnost, takoj umaknil na stran, ga je palica vendar sila hudo zadela v levo nogo in poškodovala tudi kost. Nevarno ranjeni Vidrih je bil ponoči nemudno prepeljan v bolnico.

• **Napad s puško iz zasede.** Ko se je vračal nedavno zvečer Fuks Franc z Janeževskega vrha od dela pri posestniku Alojziju Bračiču iz Doliča domov v družbi domačega hlapca Potočnika Adolfa, je ne daleč od Bračičeve hiše nenadno stopil izza nekega drevesa s puško v roki Alojz Majcen, poljski delavec iz Podvincev, naperil puško proti popotnikoma in zakričal, naj odstopita pet korakov, ker je boljševik. Fuks in Potočnik sta zbežala na Fuksov dom, kamor jima je Majcen sledil s puško v roki. Razgrajač je začel razbijati po hlšnih vratih, a Fuks in Potočnik sta pri zadnjih vratih pobegnila in šla zadevo javit orožnikom pri Sv. Urbanu. Ko sta se vrnila, Majcena ni bilo več in se je nato Potočnik sam napotil domov, kjer pa ga je okoli 24 ure v bližini njegovega gospodarja Bračiča napadel Majcen z nožem in ga lahko poškodoval na desni roki. Majcen je dejanje napram orožnikom delno priznal, a zagovarjal se je seveda s pijanostjo.

• **Požar v Mateni.** V noči od ponedeljka na torek, okrog polnoči, se je vnelo gospodarsko poslopje Janeza Stražišarja v Mateni pri Igu. Ljudje so bili že vsi pri počitku. Vzdramil jih je šele plat zvona vaške cerkve. Ko so dospeli na kraj nesreče, so ognjeni zublji že popolnoma objeli poslopje. Nesreči se je pridružila še smola domačega gasilnega društva, da ni bilo brizgalne doma, ker se je nahajala v popravilu. Le agilnemu prostovoljnemu

PRIZNANO NAJBOLJŠI **GOJZERJI**

lovski in športni čevlji po konkurenčnih cenah edino le pri 86

BRATA NAGLIČ, eksport čevljev,

Žiri nad Škofjo Loko

Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

gasilnemu društvu iz Bresta gre zahvala, da se ogenj ni razširil na sosedno poslopje, katerega so se že prijeli plameni ob času, ko je to društvo dospelo na pomoč. Kako je ogenj v tem nočnem, brezvetrnem času nastal, bo ostala najbrž nerešljiva uganka.

• **Avtomobil je zgorel.** Ko se je nedavno peljal g. Janez Pretnar z Bleda s svojim avtomobilom proti Ljubljani, se mu je na znanem klancu pri Brezjah vnel avtomobil. G. Pretnar, ki se je jedva rešil s skokom iz gorečega avtomobila, je poizkušal na vse načine zadušiti ogenj, kar se mu pa žal ni posrečilo. Avtomobil, katerega je imel g. Pretnar zavarovanega, je postal v kratkem času žrtev plamena.

• **Poizvedba.** Izseljenski komisarijat v Ljubljani nam je poslal: Černar Nikola, rojen l. 1890., neznanega bivališča naj predloži svoj rojstni in krstni list izseljenskemu nadzorniku v Ljubljani zaradi izposlovanja rente pri zavarovalni družbi Zürich. Potrebuje se tudi točen naslov Černarja ali njegovih bližnjih sorodnikov.

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

• **Bakrene, medene in aluminijaste** predmete izdeluje Josip Otorepec, Ljubljana, Za Gradom 9.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejše in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Iz Ljubljane

u— **Spored III. interne vaje gojencev drž. konservatorija,** ki bo jutri ob 18. v Filharmonični dvorani. 1.) Novak: Andante iz sonatine op. 54 in Grieg »Ples škratov«. Igra na klavirju Seifert Herta. 2.) Mozart: Arija Pamine iz opere »Čarobna piščal« in Pavčič: »Mehurčki«. Poje Iglič Jelka, pri klavirju Gallatia. 3) Osterc: »V suncu in v senci« ter Lhotka: »Žena muža za bučo prodala.« Poje Franko Otokar, pri klavirju Gallatia. Debussy: »En bateau« in »Serenade de la Poupe«. Igra na violino Ornik Francka, pri klavirju Gallatia. Gotovac: »Devojka i mjesec«, Schubert: »Smrt in deklica«, Böhm: »Tiha kot noč«. Pesmi za alt poje Čampa Slava, pri klavirju Lubec Roza. 6) Mozart: Allegro iz koncerta za flavto v d-duru. Igra Čampa Viktor, pri klavirju: Hrašovec Silva. Mendelssohn: Arija iz oratorija »Elija« in Premrl: »Bolhač«. Poje Glikovič Joža, pri klavirju: Menardi Pia. 8) Bach: Arija in »Tartini« — variacije na Corellijev tema. Igra na violino Prevoršek Uroš, pri klavirju Lipovšek Marijan. 9) Gotovac: »Uprkos«, Lajovic: »Serenada« in Puccini arija Rinuccija iz opere »Gianni Schicchi« Poje Krmpotić Ivan, pri klavirju Gallatia. 10) Wieniawski: II. in III. stavek koncerta v d-molu, igra Pfeifer Leon, pri klavirju: Gallatia Reinhold. Vstop prost proti nakupu sporeda.

u— **V petek prva in najboljša filmska opereta »Dvoje src v ¾ taktu.** ZKD bo predvajala v petek, soboto in nedeljo kot matinejo priljubljeno filmsko opereto »Dvoje src v ¾ taktu«. To je ena najpopularnejših operet, kar smo jih kdaj slišali in gledali na filmskem platnu in nedvomno se bodo vsi prijatelji filma veselili videti v najboljših vlogah svoje stare prijatelje Willyja Forsta, Oskarja Karlweisa, Paula Morgana, Waltera Janssena in Greti Theimer. Predstave se bodo vršile v Elitnem kinu Matici.

u— **Koncert zagrebškega učiteljskega pevskega zbora »Ivan Filipović«.** Zagrebški učiteljski zbor je bil ustanovljen leta 1922. Prvi njegov zborovodja je bil znani hrvatski skladatelj Zlatko Grgošević. Po enoletnem delu je zbor zradi takratnih prilik nekoliko prekinil svoje delovanje, nato pa ponovno začel pod vodstvom Mirka Cajnarja. V začetku je štel 26 pevcev, danes jih sodeluje v zboru 50, na koncertu v Ljubljani pa 46 članov moškega zbora. Tekom svojega delovanja je priredil učiteljski pevski zbor celo vrsto koncertov ob raznih prilikah, posebno ob učiteljskih zborovanjih tako v Zagrebu kakor tudi po ostali Hrvatski. Danes je artistični vodja učiteljskega zbora mladi hrvatski skladatelj Boris Papandopulo, ki je dirigiral prvi reprezentativni koncert učiteljskega zbora 12. minulega meseca v zagrebškem glasbenem zavodu s prav istim programom, kakor ga izvaja zbor v ponedeljek 2. maja v Ljubljani. Program ima zgodovinski karakter in nam kaže jugoslovensko zborovsko glasbo v zadnjih 100 letih. Vstopnice so v predprodaji po običajnih koncertnih cenah v Matični knjigarni.

u— **Klub jugoslovenskih primorskih akademikov.** Drevi bo redni članski sestanek. Predaval bo g. nadsvetnik inž. Mačkovšek o potrebi narodno-obrambnega dela. Predavatelj je priznan strokovnjak na tem področju, ki se dolga leta že uspešno udejstvuje pri narodno-obrambnih organizacijah. Udeležba za člane obvezna. Prijatelji kluba vljudno vabljeni.

u— **Za akademijo Pomladka rdečega** križa državne klasične gimnazije so vstopnice v predprodaji v Matični knjigarni od 6—20 Din. Obisk z ozirom na dobrodelni namen najtopleje priporočamo.

u— **Delavsko-prosvetno in podporno društvo »Tabor«** ima predajno sejo drevi ob 20. v društvenem lokalu. Udeležba starih in novih odbornikov in načelnikov strogo obvezna.

u— **Sokol II. javlja, da je kruta** usoda zopet posegla v naše vrste in nam iztrgala iz naše srede dolgoletnega nenadomestljivega člana uprave br. Ivana Mihelčiča starejšega. Pogreb zaslužnega sokolskega delavca bo danes 27. t. m. ob pol 17. iz

Ignacij Narobe, tapetnik in dekorater
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16.

Marlene Dietrich
X-27

Razvija, kopira, retušira, povečava
Vam najcenejše!!
FOTO TOURIST, ŠELENBURGOVA 6
Popust na ves fotomaterijal!
Sveže blago dospelo!

mrtvašnice splošne bolnice. Nenadomestljivega brata spremimo polnoštevilno v kroju in s praporom.

u— **Likvidator Zveze obrtnih zadrug Filip Pristou** vabi vse obrtništvo, da se udeleži pogreba blagopokojnega načelnika Zveze g. Ivana Mihelčiča st., ki bo danes ob pol 17. izpred mrtvaške veže splošne bolnice.

u— **Obrtniško društvo vabi** najvljudneje vse svoje člane in ostale gg. mojstre, da spremijo v čim večjem številu na zadnji poti prerano umrlega bivšega zaslužnega člana in funkcionarja društva g. Ivana Mihelčiča star. Pogreb bo danes ob pol 17. izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

u— **Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj** vabi svoje člane, da se udeleže pogreba pok. Mihelčiča Ivana, dolgoletnega člana in odbornika društva.

u— **Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov** vabi gg. člane, da se udeleže pogreba blagopokojnega večletnega člana in odbornika g. Ivana Mihelčiča st. danes ob pol 17. izpred mrtvaške veže splošne bolnice. — Načelstvo.

u— **Nesreča v Gruberjevem prekopu.** Včeraj popoldne se je solnčil starejši človek ob Gruberjevem prekopu. Solnce ga je tako prevzelo, da mu je postalo slabo. Hoteč dobiti malo vode iz prekopa je omotičen padel v prekop. Nesrečo je opazila neka dama, ki je alarmirala okolico. Prvi je pritekel na pomoč akademik Hubert Fröhlich, ki je tekel za potapljajočim po nabrežju in mu v zadnjem trenutku vrgel dolg kol nasproti. Potapljajoči se je v zadnjem hipu krčevito oprijel »rešilne biljke« in se onesvestil. Onesveščenega je je pomagal potegniti na suho g. Widmajer Ubožca so spravili k sebi in ga potem z reševalnim avtom odpeljali v splošno bolnico. Ta primer ponovno kaže, da je potrebna reševalna naprava ali vsaj stopnice v Gruberjevem prekopu na prostoru med mostom in zatvornico. Opetovano se je že interveniralo v tej zadevi in zadnji čas je že, da se ukrene kaj za varstvo ljudi, ki se slučajno ponesrečijo v Gruberjevem prekopu.

Lepe bele zobe dobite in istočasno odstranite neokusno barvani zobni obložek s stalno uporabo znane in dobre Chlorodont zobne paste Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.—.

u— **Hlod ga je udaril.** Delavec Jakob Pristave, uslužben pri lesnem podjetju Ivana Petriča v Borovnici, je včeraj dopoldne prekladal na žagi težke hlode. Pri tem delu pa se mu je eden izmed hlodov zmuznil iz roke in ga z vso silo udaril na levo nogo, ki mu o je zlomil nad kolenom. Poškodovanca so včeraj dopoldne pripeljali v splošno bolnico.

u— **Ponarejeni stotaki so pričeli krožiti** po Ljubljani. Dobili so jih v trafikah in raznih trgovinah, en izvod pa celo tudi v Narodni banki, ki so pa falzifikat takoj prepoznali ter je sedaj uvedena stroga preiskava. Kakor čujemo falzifikati, niso izdelani najboljše, zlasti imajo močno zabrisan vodni tisk.

u— **Aretacija pokvarjenca.** V Kozarjah in na Selih pod Vičem se je že nekaj let pojavljal zlasti pomladi in na jesen neznan možak, ki je vzbujal pozornost s svojim nemoralnim ponašanjem. Najrajši je zasledoval mlekarice in pa šolske deklice. Zdaj so ga prijeli v osebi 43 letnega čevljarskega mojstra Karla C. Pri zaslišanju ga je kot nemarnega pohujševalca spoznalo kakih 20 prič iz Kozarij in okolice.

Iz Maribora

a— **Drugi kongres mariborskih juristov.** Letošnjo pomlad bo na znanem Thalerjevem posestvu pri Št. Ilju drugi kongres mariborskih juristov. Pripravljalni odbor že pridno deluje. Prvi kongres, ki se je vršil lani na istem kraju, je vsem udeležencem še v najboljšem spominu, gotovo pa je, da bo letošnji sestanek prekosil lanskega v marsikaterem pogledu.

a— **SLD podružnica Maribor.** Letošnjo lovsko streljanje na Radvanju bo otvorjeno v nedeljo 1. maja ob 15. Streljalo se bo na bežečega zajca, jerebice, fazane, kljunače in golobe. Prijatelji strelskega sporta so iskreno vabljeni!

a— **Krožek upokojenega učiteljstva za Maribor in okolico.** V »Jutru« razglašena odhodnica tovarišu Martinu Šamperlu, določena za 27. t. m. izostane zaradi nepredvidenih ovir.

a— **Invalidska tombola.** Udruženje vojnih invalidov v Mariboru priredi, kakor vsako leto, tudi letos v nedeljo 2. oktobra ob 14. na Trgu Svobode veliko javno dobrodelno invalidsko tombolo, katere dobiček je namenjen v korist in podporo najrevnejšim vojnim žrtvam. Ker je prireditev socialnega in humanitarnega namena, prosimo tem potom že danes vsa društva in ostale korporacije za blagohoten obzir na to prireditev, ostalo javnost pa prosimo za podporo in naklonjenost.

a— **Velik zastoj v letošnji gradbeni sezoni.** Mariborski stavbeniki bodo letos počivali. Nikjer ni denarja, nikjer kreditov. O razpisanih javnih delih, kakor gradnji kolodvorske pošte, carinarnice, magdalenske šole in delavskega azila in drugih ni govora. Edino delo imajo podjetniki, ki dozidavajo Bergovo hišo na Glavnem trgu, dalje z dozidavo Hutarjeve tovarne, v Mariboru pa gradi dvonadstropno stanovanjsko hišo dr. Stamol na Kralja Petra trgu poleg magdalenske lekarne. V letošnji gradbeni sezoni se zrcalijo današnje razmere, pravijo pa, da leži v Mariboru po privatnih blagajnah skritih nad 30 milijonov kot mrtev kapital.

a— **Poceni meso.** Danes od 7. naprej bodo prodajali na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici 180 kg govejega mesa po 5 Din kg, in sicer do 2 kg na osebo.

a— **Obrtni zakon in zasebni nameščenci.** Danes ob 20. priredi Zveza privatnih nameščencev v dvorani Delavske zbornice v Mariboru, Sodna ulica 9-II, desno, javno predavanje o najvažnejših določilih novega obrtnega zakona za privatne in trgovske nameščence. Predaval bo g. dr. Avg. Reisman. Novi obrtni zakon ima marsikatero novo važno določilo glede odpovedi

Marlene Dietrich
X-27

odpravnine, dopustov, itd., o čemer so si zasebni in trgovski nameščenci še zelo na nejasnem. Zato je to predavanje za vsakega nameščenca zelo aktualno. Vstop prost vsakemu nameščencu.

Iz Celja

e— **Na dobrodelnem koncertu,** ki bo v torek 3. maja ob pol 21. v Celjskem domu, bo nastopil tudi mali vijolinist Miran Viher z izvajanjem dveh vijolinskih koncertov J. S. Bacha in Mendelssohna ter z drugimi skladbami. Vstopnice se bodo prodajale po izredno znižanih cenah v knjigarni Goričar & Leskovšek. Tudi ves ostali spored je izbran kar najskrbnejše in s finim okusom. Koncert bo v korist bednih in brezposelnih v našem mestu.

e— **Celjski Sokoli na Boču.** Letos se bo vršil sokolski mariborski izlet v nedeljo 1. maja na Boč. Zbirališče udeležencev bo pol ure pred odhodom jutranjega vlaka na kolodvoru zaradi polovične vožnje. V to svrho morajo prinesti člani svoje sokolske legitimacije s seboj. K izletu je vabljeno članstvo in vse Sokolu naklonjeno občinstvo.

e— **K poročilu o nedeljski proslavi** desetletnice zakona o zavarovanju delavcev, ki se je vršila v tukajšnjem Obrtnem domu, objavljamo še naslednjo dopolnitev: Aranžma te lepe proslave je bilo delo g. V. Šmigovca, upravitelja ekspoziture OUZD v Celju. On je tudi povabil k tej proslavi višje razrede celjske obrtne nadaljevalne šole, ki so se udeležili (bilo je nad 150 fantov in deklet) prireditve obenem s strokovnimi močmi in vodjo celjske obrtne nadaljevalne šole.

e— **Razne nesreče.** V ponedeljek 25. t. m. je padel med delom v premogovniku v Hudi jami pri Laškem 38 letni rudar Fr. Pišotek iz Jagoč, občina Marijagradec, tako nesrečno na desno roko, da si jo je izpahnil v rami. Istega dne popoldne pa je neki tovariš spodtaknil med igro 14 letnega delavčevega sina Maksa Kolenca iz Nove vasi pri Celju in si je Kolenc pri padcu izpahnil in zlomil levo roko v komolcu. Oba ponesrečenca sta poiskala zdravniško pomoč v celjski javni bolnici, kamor je rešilni avtomobil pripeljal včeraj dopoldne tudi 25 letnega delavca Viljema Vrečka iz Celja, ki je v ponedeljek 18. t. m. padel v kamnolomu v Zagradu pri Celju po skalah in si zlomil levo nogo pod kolenom.

e— **Le še danes dopoldne si lahko nabavite srečke I. razreda 24. kola drž. razr. loterije.** Žrebanje se je pričelo včeraj in traja še danes. Poskusite srečo! Srečke dobite v celjski podružnici »Jutra«.

e— **Mestni kino** bo predvajal drevi ob pol 21. kulturni zvočni film »Borba za Mandžurijo.«

Iz življenja na deželi

Z Jesenic

s— **Podružnica Jugoslovenske Matice** ima jutri ob 19. v prostorih mestne občine svoj redni letni občni zbor. Zaradi važnosti se prosi za čim večjo udeležbo.

s— **Sokolski dramski odsek** je uprizoril v soboto zvečer in v nedeljo popoldne »Opata pri Sv. Bernardu«. Vse vloge so bile v dobrih zasedbah in vestno naštudirane. Občinstva je bilo pri obeh predstavah zelo malo. Naši marljivi igralci bi za svojo lepo igro in požrtvovalnost pač zaslužili boljši obisk.

Iz Konjic

nj— **Veliko zborovanje obrtnikov in trgovcev** iz vsega konjiškega sreza bo na praznik Vnebohoda 5. maja ob 9. v dvorani Narodnega doma v Kojicah. Ustanovilo se bo Obrtno društvo. Na zboru bo tudi predaval obrtni nadzornik gosp. Založnik Ignacij o stališču obrtnika in trgovca napram novim zakonom in bosta poročala narodni poslanec g. Gajsek Karel in banovinski svetnik g. Jereb Rado. Obrtniki in trgovci, pridite!

nj— **Velika sokolska manifestacija bo v** Konjicah 19. junija, ko bo konjiški Sokol razvil društveni prapor, kateremu bo kumoval ban g. dr. Marušič.

nj— **Jurijevanje** priredi sokolska četa v Konjiški vasi, zvezano s pešizletom konjiškega Sokola v nedeljo 1. maja pri br. Kolariču v Konjiški vasi. Na sporedu bodo telovadne točke, govor, deklamacije in prosta zabava. Sprevod pod vodstvom »Zelenega Jurija« krene istega dne ob 14. iz Konjic izpred Narodnega doma.

nj— **Osebne vesti.** Iz Konjic odhajajo gg. Perhavec Milan, Minati Bojan, Čerič Franjo in Vilman Ivan. G. Perhavec preseli svoj zobotehnični atelje v Crikvenico in vzame s seboj tudi svojega pomočnika Vilmana, Čerič in Minati pa odhajata k vojakom. Vsem štirim delavnim bratom je Sokol priredil preteklo soboto prisrčen poslovilni večer. Odhajajočim bratom želimo mnogo sreče.

nj— **Poroka.** Danes se poročita v Mariboru g. Nardin Nande, železniški uradnik, in gdč. Kuharjeva Marica, sodna uradnica, oba iz Konjic. Bratu sokolskemu načelniku in sestri društveni matrikarici iskreno čestitamo!

Iz Ljutomera

lj— **Nastop učencev Glasbenega društva** preteklo nedeljo je prav dobro uspel. Pri vseh je bil poznati precejšen napredek. Posebno so ugajale pesmi mladinskega zbora.

lj— **Mladinska akademija.** Sokol priredi v nedeljo 1. maja mladinsko akademijo pod naslovom »Pomlad na odru«. Pričetek ob 15. Program zelo pester.

lj— **Legar se je pojavil v naši okolici.** V Stročji vasi je zbolelo nekaj uslužbencev ge. Vardove. Dve ženski sta že umrli.

VIČ. **V nedeljo so zopet gostovali vedno dobro došli Šentjakobčani na sokolskem odru z dramo »Ljubezen sedemnajstletnega«. Dvorana je bila zopet polna, kar je dokaz, da je postalo sokolsko gledališče na Viču zelo popularno. Igra je bila tako izvrstno podana, da je šla ljudem k srcu. Glavne uloge so bile res na umetniški višini. V kratkem nastopijo domači igralci s »Charlejevo tetko«, na kar opozarjamo že danes vse Vičane.**

Gospodarstvo

„Narodno blagostanje“ o Praštedioni

Beograjski gospodarski tednik »Narodno blagostanje«, ki ga izdaja naš znani ekonomist prof. Velimir Bajkić, je v najnovejši številki objavil značilen članek o Prvi hrvatski štedionici, v katerem čitamo med drugim naslednje:

Številni inozemski listi so prinesli alarmantne vesti glede Prve hrvatske štedionice. Pravijo, da je Prva hrvatska štedionica prišla zaradi padca vrednosti kmetijskih posestev v položaj, da ne more odgovarjati svojim obveznostim in da je zaradi tega stavljena pod državno kontrolo. Smatramo za dolžnost, da se upremo proti takemu mrcvarjenju prve depozitne banke v Jugoslaviji. Prva hrvatska štedionica ni prišla pod državno kontrolo, niti ne more priti pod državno kontrolo. Zdi se ,da so neuki reporterji napravili senzacijo iz člena 5 zakona o zaščiti kmeta.

Ta zakonski predpis uvaja **sporazumen moratorij za aktivne kreditne ustanove** in je prišel v zakon o zaščiti kmeta iz čisto praktičnih razlogov. Največji »bavbav« pa so napravili iz zakonske možnosti, da se postavi v zavod komisar trgovinskega ministrstva. Tak komisar je vedno le gost. Če pa gre za to, da se poslovanje kakega zavoda uredi na podlagi uredbe, tedaj je komisar potreben zaradi kontrole soglasja poslovanja z določbami uredbe. Kar se tiče reorganizacije imajo določbe § 5. zakona o zaščiti kmeta le ta cilj, da omogočijo, da se preko uredbe izvršijo spremembe v zavodu, ki pa morajo izvirati od zavoda samega, ne pa od nadzorstvenega oblastva. Prvi hrvatski štedionici je bila storjena največja krivica, ker nikjer ni bilo poudarjeno, da se more denarni zavod staviti pod režim omenjenega § 5., **samo na lastno zahtevo.**

Kakor Prva hrvatska štedionica se more tudi vsaka druga banka v Jugoslaviji javiti za zaščito po členu 5. zakona o zaščiti kmeta. To pomeni napredek nasproti stanju, ki je vladalo po lanskem 23. septembru. Prinaša nam nov red glede zavarovanja vsakršnih pravic in dolžnosti posameznega denarnega zavoda. Velika zabloda bi bila tretirati banko, ki zahteva to zaščito od trgovinskega ministrstva, da je slabo vodena ali propadla. Zlasti je treba povedati konkurentom Prve hrvatske štedionice, naj ne hitijo v veselju, kajti šele tedaj, ko bomo prišli iz krize, se bomo lahko klasificirali. Prva hrvatska štedionica ima neprijatelje, kakor vsaka druga fizična ali pravna oseba. Tem neprijateljem uspeva, da tu in tam spravijo v javnost vesti, ki ne odgovarjajo dejstvom. Do lani so trdili, da je bila pogrešna politika Prve hrvatske štedionice v pogledu participiranja pri industriji in ustanavljanja industrije. Sedaj trdijo, da je šla predaleč v kreditiranju kmetijstvu. Te trditve pa so najboljši dokaz, da je njena uprava dobro delala, kajti če se banka ne bi pečala z enim od obeh poslov, potem ne vemo s čim naj se sploh bavi katerakoli banka.

Prva hrvatska štedionica je del zgodovine hrvatskega naroda, ena njegovih najdragocenejših kulturnih pridobitev. Razvila se je v borbi proti tujcem in proti invaziji tujega kapitala. Ona je ogledalo štednje in zaupanja hrvatskega in v zadnjem času jugoslovenskega naroda. Njena aktiva so v luči normalnega kriterija povsem zdrava. Večina njenih sredstev je plasirana v obliki kreditov našemu narodnemu gospodarstvu preko bogate mreže podružnic v vsej državi. Njena usoda je zato vezana na usodo vsega našega gospodarstva, zato z njim stoji in pada. Ni nikaka tajnost, da se Prva hrvatska štedionica bori s težkočami zaradi nestrpnega dela njenih vlagateljev. Pri tako velikem številu vlagateljev je naravno, da se najdejo tudi nestrpneži. Toda nobena banka ne more odgovarjati svojim obveznostim, veliko število vlagateljev zahteva v kratkem roku izplačilo vlog. Da je Prva hrvatska štedionica izplačala doslej 800 milijonov Din vlog je najboljši dokaz, da je bila likvidna, kajti pomoči od zunaj je dobila le za 200 milijonov Din.

Članek končuje z ugotovitvijo, da je »Narodno blagostanje« že lani pisalo proti bančnemu moratoriju, ker smatra, da so krediti novčanične banke zato tu, da nadomestijo odtegnjene depozite. Potem pa pravi: »Mi ostanemo na tem stališču in smatramo, da ni najmanj težko pomagati bankam v primeru paničnega dviganja vlog. Naše stališče v tem pogledu se ne krije s stališčem merodajnih. Tudi moratorij je način za pomoč bankam v takih razmerah. Vedeti pa je treba, da moratorij kake banke ne pomeni še njene likvidacije, temveč okrepitev. Znano je, da ni mogoče dvigniti vseh vlog pri bankah in da te vloge ne morejo dolgo časa ostati izven bank. Ko se bodo vračale zopet k bankam, pa bodo našle pot k Prvi hrvatski štedionici.

Monopolizacija šolskih zvezkov

Od Zveze trgovskih gremijev smo prejeli: Ministrstvo prosvete je izdelalo meseca januarja t. l. odlok o izvedbi monopolizacije šolskih zvezkov, ki bo vsekakor pri današnji že itak težavni situaciji, prizadela trgovstvo in tudi industrijo, ki je zaposlovala mnogo delavstva. Z izvedbo monopolizacije, proti kateri so se trgovske organizacije in institucije mnogo let borile, **pa je popolnoma odvzeta trgovcem pravica do prodaje šolskih zvezkov.** Iz naredbe kr. banske uprave IV. št. 126-13 od 26. februarja t. l. sledi, da se mora odlok ministrstva prosvete glede monopolizacije šolskih zvezkov striktno izvajati. Zvezke je naročiti ali neposredno pri državni štampariji v Beogradu, ali pa potom banovinske zaloge šolskih knjig in učil v Ljubljani. Šolski upravitelji jih naroče, kolikor jih je od primera do primera treba, na kar jih razdele razrednim učiteljem, da jih prodajo učencem. Zbrani denar naj nato upravitelji pošljejo na državno tiskarno, odnosno na banovinsko zalogo šolskih knjig.

Zveza trgovskih gremijev, ki je sodelovala v akciji proti monopolizaciji šolskih zvezkov je proti odloku začela energično akcijo pri ministrstvu prosvete in drugih merodajnih faktorjih, da se škoda, ki bo s tem prizadetemu trgovstvu nastala, prepreči. Z uveljavljenjem odloka ministrstva prosvete je popolnoma odvzeta pravica trgovcem prodajati določene vrste šolskih zvezkov. **To pomeni na eni strani, da se iz proste trgovine zopet izvzame važen predmet,** oškoduje trgovce in pri nas dokaj razvita tozadevna industrija, **na drugi strani pa nastaja pereče tudi vprašanje, kaj naj storijo trgovci s sedanjimi zalogami, ki jih ne smejo razprodati. Škoda bi znašala samo v dravski banovini nekaj stotisoč dinarjev.** Zveza je v svojem ponovnem protestu proti monopolizaciji zahtevala, **da se odlok o izvedbi monopolizacije razveljavi, ker je povsem nemogoče, da bi se z monopolizacijo razvrednotile sedanje, pri trgovcih nahajajoče se velike zaloge šolskih zvezkov.** Zahtevala je nadalje, da se prodaja šolskih zvezkov prepusti trgovstvu tudi v bodoče proti običajni proviziji. V sedanjih težavnih časih, ko se vse gospodarske stroke bore z velikimi težkočami, predstavlja vsaka monopolizacija predmetov, iz katerih so trgovci, delavci in industrija črpali svoj zaslužek, nov korak v poslabšanje razmer. Vsekakor to tudi ni v skladu s smotrenim pospeševanjem gospodarske delavnosti, niti z načelom, da naj ne bo državna uprava konkurent zasebni iniciativi, od katere črpa v glavnem svoje dohodke.

= **Nakupne postaje.** Trgovinsko ministrstvo je te dni z okrožnico pozvalo banske uprave, naj takoj izdajo vsem upravnim oblastvom I. stopnje navodila glede tolmačenja § 138. obrtnega zakona. Ta paragraf določa, da lahko imetnik obrti neovirano kupuje in nabavlja v vsej državi blago, ki ga potrebuje za svojo obrt. Trgovci lahko torej povsod v državi ustanavljajo »nakupne postaje« za prevzemanje in nakupovanje blaga. Take nakupne postaje niso podružnice niti prodajalnice v smislu obrtnega zakona, ker se tam le kupuje blago in nato pošlje centrali. Te nakupne postaje pa tudi nimajo značaja skladišč v smislu § 132. Za osnovanje take nakupne postaje ni potrebna prijava oblastvu. Tudi ni potrebno kako odobrenje. Ker so nekatera upravna oblastva I. stopnje delala trgovcem izvoznikom, ki imajo take odkupne postaje, težkoče in so zahtevale, da jih prijavijo, je trgovinsko ministrstvo odločilo, da poslovanje takih odkupnih postaj ni vezano na nikako prijavo, niti na kako dovoljenje, odobrenje ali pooblastitev, dokler se pečajo samo z nakupom blaga v cilju, da ga pošljejo centrali. Take postaje imajo le značaj prevzemalnic blaga na mestu nakupa. V takih obratovalnicah pa se seveda lahko vršijo tudi potrebne manipulacije za nadaljnjo odpremo.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 28 t. m. ponudbe glede dobave 500 kg terpentinovega mila, 400 kg cikorije, 300 kg ječmenove kave, 500 kg bučnega olja, 1500 kg koruznega zdroba, 300 kg sirove kave, do 2. maja pa glede dobave žice za dinamo in električnih žarnic.

Borze

26. aprila.

Na ljubljanski borzi so danes vse devize razen Curiha popustile. Zlasti sta nazadovali devizi Newyork in London.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila Vojna škoda zopet nekoliko slabša. Zaključena je bila le za kaso po 203. Dolarski papirji pa so nadalje prilično čvrsti in je prišlo do prometa v 8% Blairovem posojilu po 53, v 7% Blairovem posojilu pa po 49.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2288.02 — 2299.38, Berlin 1338.92 — 1349.72, Bruselj 790.10 — 794.04, Curih 1097.35 — 1102.85, London 205.24 — 206.84, Newyork ček 5621.13 — 5649.39, Pariz 222.45 — 223.57, Praga 167.22 — 168.08, Trst 289.55 — 291.95.

Curih. Beograd 9, Pariz 20.28, London 18.775, Newyork 515.75, Bruselj 72.10, Milan 26.40, Madrid 40.20, Amsterdam 208.50, Berlin 122.25, Stockholm 94, Oslo 94, Kobenhavn 103.20, Sofija 3.73, Praga 15.24, Varšava 57.65, Bukarešta 3.07.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 201 — 204, za maj 205 bl., za junij 208 bl., 7% investicijsko 58 bl., 4% agrarne 25—27, 6% begluške 35.50 — 36, 7% Blair 47 do 47.75, 8% Blair 54 bl., 7% Drž. hipotekarna banka 51 — 54.

Beograd. Vojna škoda 202 zakl., 7% investicijsko 52.50 zaklj., 4% agrarne 26 bl., 6% begluške 35 zaklj., 8% Blair 52 — 54, 7% Blair 47.50 bl., Narodna banka 4600 bl., Priv. agrarna banka 232, 230 zaklj.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (25. t. m.) Tendenca za les slaba. Zaključen je bil 1 vagon tesanega in rezanega lesa. Povpraševanje je za 1 vagon bukovih neobrobljenih plohov (asortiranih, I., II., 20% III., od 2 m dolžine navzgor, od 16 cm širine navzgor, v debelini 20, 25,30, 40, 50 in 100 mm) in za 1 vagon parjenih bukovih deščic (18 m³, paralelnih, ostrorobih, očeljenih, I., II., 27 mm debeline, in sicer 15 m³ 35/70/105 mm, širina 13 cm in 3 m³ 80/120/160 mm, širina 16 cm).

ŽITO

+ **Chicago,** 26. aprila. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 57, za julij 59.75, za september 61.125; **koruza:** za maj 31.875, za julij 35.125, za september 37.625, za december 38; **rž:** za maj 41, za julij 43.50; **oves:** za maj 22.125, za september 23.25.

+ **Winnipeg,** 26. aprila. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 62.375, za julij 64.50, za oktober 67.

+ **Ljubljanska borza** (26. t. m.) Tendenca prijazna. Zaključkov ni bilo. — Nudi se **pšenica** (slovenska postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, 78 kg po 182.50 — 185, okolica Sombor, 79 kg po 187.50 — 190; potiska, 80 kg težka po 192.50 — 195; **moka:** baška »0«, franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 325 — 330, banatska po 335 do 340; **koruza** (slov. postaja, plačilo v 30 dneh): baška pri mlevski voznini po 145 do 147.50, po navadni voznini po 150 do 152.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (26. t. m.) Tendenca prijaznejša. Promet 56 vagonov. **Pšenica:** baška, okolica Sombor, 78 kg 132 do 134; baška, okolica Novi Sad 133 — 135; srednjebaška, 79 kg 133 — 135; gornjebaška, 79 kg 133 — 135; baška potiska, 79 kg 134 — 136; baška, ladja Tisa, 79 kg 134 do 136; gornjebanatska, 79 kg 131 — 133; banatska, pariteta Vršac, 78 kg 129 — 131. — **Oves:** baški, sremski in slavonski 135 do 140. **Ječmen:** baški, sremski, 63/64 kg 140 — 145; pomladni, 67/68 kg 155 — 160 — **Koruza:** baška sremska in banatska 96 — 98; baška, okolica Sombor 97 — 99, baška bela 109 — 111; sremska, okolica Šid 98 — 100. **Moka:** baška, banatska »0g« in »0gg« 240 — 245; »2« 215 — 225; »5« 195 do 205; »6« 180 — 185; »7« 150 — 155; »8« 92.50 — 97.50. **Fižol:** baški, sremski 235 do 245.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (26. t. m.) Tendenca za pšenico stalna, v ostalem slaba. Promet miren. **Pšenica:** za maj 12.39 — 12.40, za junij 12.85 — 12.86; **rž:** za maj 14.80 — 14.85, za junij 14.60 — 14.65; **koruza:** za maj 16.10 — 16.15, za julij 15.40 do 15.65.

Sport

Službeno iz LNP. Danes po seji p. o. ob 20. seja u. o. v Delavski zbornici. Tajnik I.

Službene objave ljubl. hazenskega podsaveza. Redna seja uprav. odbora se vrši danes ob 18.30 v damskem salonu kavarne Emona. Točna in polnoštevilna udeležba vseh odbornikov je potrebna.

Ljubljanski zimskosportni podsavez sklicuje za soboto 7. maja svoj I. redni občni zbor v damski sobi kavarne Emona. Začetek ob 20. Dnevni red: pozdrav predsednika, poročilo tajnika, blagajnika, tehničnega referenta, nadzornega odbora, volitve novega odbora in slučajnosti. — Ako ob določeni uri občni zbor ne bi bil sklepčen, se bo vršil čez pol ure ob vsaki udeležbi. Vsak član podsaveza lahko pošlje po več delegatov. Glasovalno pravico ima samo en delegat, ki mora biti na pooblastilu kot tak označen. Glasovalne pravice bodo deležni le oni člani, ki so svoje obveznosti napram savezu in podsavezu poravnali. Zato se opozarjajo vsi člani, ki imajo še kake zaostanke, da iste pravočasno poravnajo.

Ljubljanski zimskosportni podsavez ima v petek 29. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne Emona svojo plenarno sejo. Ker je to zadnja seja pred občnim zborom, se vsi odborniki vabijo k sigurni udeležbi. Po možnosti naj se seje udeleže tudi odborniki, ki bivajo zunaj Ljubljane.

Pomladanske tekme v odbojki za prvenstvo ljubljanskih srednjih šol se bodo vršile 4. maja. Prijave, v katerih naj se navede moštvo (6 igralcev z eno rezervo), je poslati do 29. t. m. na naslov: g. prof. Trošt, II. drž. realna gimnazija. Prijavnine ni. Moštvo, ki zmaga trikrat zaporedoma ali petkrat v presledkih, si pribori lep pokal. Tekme se bodo vršile ob vsakem vremenu. Čas in igrišče se bo pravočasno razglasilo.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Obvezen sestanek za vse atlete v četrtek 28. t. m. ob 18.30 v salonu kleti Miklič. Sestanek se vrši zaradi detajlnega dogovora za pripravo tekmovalcev za prihodnja tekmovanja in določitve rednih treningov. — Redne člane obveščamo, da se vršijo od sedaj naprej redni treningi vsak dan na našem igrišču, in sicer od 17.15 naprej. Vsi atleti morajo redno prihajati zaradi predstoječih nastopov. Juniorski miting se bo vršil v nedeljo 22. maja dopoldne na našem igrišču. Pravico starta imajo letniki 1913—1918. — V četrtek 28. t. m. se zberemo ob 14.30 pred Bavarskim dvorom (Dunajska cesta). Nato vas pelje trener k zdravniškemu pregledu. Točno in vsi. — **Plavalna sekcija.** V soboto 30. t. m. ob 18.30 v salonu kleti Miklič obvezen sestanek za vse verificirano članstvo v svrho dogovora za ureditev in določitev rednih treningov. — **Nogometna sekcija.** Vsi nogometaši se opozarjajo na reden trening danes od 17.30 naprej na igrišču.

SK Škofja Loka je imel v soboto zvečer v pisarni Sokolskega doma svoj prvi letošnji sestanek, ki je bil zelo dobro obiskan. Nogometaši so si izvolili svoje upravno in strokovno vodstvo. S treniranjem in s tekmami se prične takoj in bo prva nogometna tekma v nedeljo 1. maja. Do tedaj se uredi in splanira igrišče, ki ga je zima v preteklih mesecih precej pokvarila. Nogometna enajstorica je skoro v isti postavi kot lani, pritegnjenih je k sodelovanju več dijakov mlekarske šole in vojakov. Ako upi ne varajo, se bo SK Škofja Loka prav lepo uveljavil med nogometnimi klubi na Gorenjskem, posebno ker so bili lanski rezultati prav častni. Poleg nogometnih tekem doma so predvidena tudi gostovanja. Upravno vodstvo sportnikov je v rokah trgovca Zorana Deisingerja in Martina Savnika; kapetana pa sta Janko Primožič in Marjan Žigon. Nedostatke, ki so se lani parkrat pojavili, se bo skušalo popolnoma odpraviti.

SK Zagorje : SK Olimpija (Ljubljana) 3:0. Prosto nedeljo je SK Zagorje porabil za prijateljsko tekmo s simpatičnim gostom iz Ljubljane, ki se je hotel revanžirati za svoj lanski poraz 1:2, kar mu pa ni uspelo, nego je moral kljub dobrim močem, ki očividno niso vigrane, podleči z gornjim rezultatom. Nadejajoč se lahkega dela in zaupajoč vase, so se v drugi polovici po postavljenem rezultatu poprijeli dela, a je bilo že prepozno. Domači so to pot prijetno iznenadili s svojim dokaj boljšim načinom napada. Vendar je v napadu medsebojno podpiranje še vedno omahljivo, mestoma brez pravega preudarka. Nebroj zrelil. šans so poslali v oblake. V splošnem pa za pogled prijetna in fair igra. Najmočnejša je bila obramba. Vratar ni imel dosti posla. Na rezultatu imajo zasluge Grošičar, Hauptman Martin in Hiršelj. Publike 400. Tradicionalni sportni dan 1. maja letos odpade in bo izveden v avgustu.

Nogomet v Gotovljah. Preteklo nedeljo je gostoval agilni SK Žalec proti SK Borrut v Gotovljah. Tekma je končala z rezultatom 3:1 v korist domačinov, ki so zapustili igrišče, ker niso bili zadovoljni s sodnikom. Igralcem obeh klubov se je poznalo, da niso imeli pozimi treninga, toda kljub temu nas je SK Borut presenetil s svojo žilavo in hitro igro ter s tem pokazal, da lanski porazi niso ubili volje za sport, kar je redkost za tako malo vas kot je Gotovlje. Želeti bi pa bilo, da se stara nasprotstva med vaščani in tržani odpravijo ter da jih vidimo zopet kmalu na zelenem polju v borbi za prvenstvo Savinjske doline.

Radio

Izvleček iz programov

Sreda, 27. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Kako duhovito kratkočasim sebe in družino. — 19: Ruščina. — 19.30: Literarna ura. — 20: Hochreiterjev večer — izvaja Sattnerjev zbor. — 21: Haydnova glasba. —

Četrtek, 28. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Etičnost in socijalnost. — 19: Italijanščina. — 19.30: Srbohrvaščina. — 20: Poglavje iz vzgojeslovja. — 20.30: Klavirski koncert gdč. Poženelove. — 21.30: Koncert ge. Zlate Gjungjenac - Gavellove. — 22: Fantje na vasi.

BEOGRAD 20: Nabožna glasba. — 21: Poročila. — ZAGREB 17: Balalajke. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.40: Lahka godba. — PRAGA 19.20: Koncert iz Moravske Ostrave. — 20: Koncert Češke filharmonije. — 22.20: Lahka glasba. — BRNO 19.20: Koncert iz Moravske Ostrave. — 20: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Petje in klavir. — 20.15: Lahka glasba. — 22: Chopinove skladbe. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 12.40: Plošče — 17.: Popoldanski koncert. — 20.10: Operni večer. — 22.35: Plesna glasba. — BERLIN 20: Kabaretni program. — 21.10: Godalni kvintet. — 22.30: Proslava konservatoristov. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 16.30: Orkester. — 20.30: Komorna glasba. — 21.10: Zborovsko petje. — MÜHLACKER 17: Popoldanski koncert. — 20: Opera. — 21.20: Orkester in solisti. — 22.45: Lahka godba. — BUDIMPEŠTA 17.30: Citre. — 19.30: Opera »Nižava« iz gledališča

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 27.: Leda. Premijera. Izven.
Četrtek, 28.: Kar hočete. C.
Petek, 29.: Zaprto.
Sobota, 30.: Kvadratura kroga. D.
Nedelja, 1. maja: Leda. Izven. Znižane cene.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20

Sreda, 27.: Zaprto.
Četrtek, 28.: Večni mornar. E.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Začetek ob 20.15

Sobota, 30.: Ljubezen sedemnajstletnega.
Nedelja, 1. maja: Ljubezen sedemnajstletnega.

Šentjakobski gledališki oder ponovi v soboto in v nedeljo ob 20.15 prekrasno Dreyerjevo dramo »Ljubezen sedemnajstletnega«, ki je doživela že sedem razprodanih hiš. Drama je izvrstno naštudirana in nastopajo v nji prve moči odra. Ker so bile vse dosedanje predstave razprodane, se cenjeno občinstvo prosi, da si kupi vstopnice že v prodaji vnaprej. Rezervirane vstopnice se morajo dvigniti najkasneje do 20. ure, ker se bodo sicer brezpogojno prodale naprej. Sobotna in nedeljska predstava bosta nepreklicno zadnji predstavi te krasne drame. Za prihodnjo soboto 7. maja se pripravlja spevoigra v treh dejanjih »Študentje smo...«

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Sreda, 27.: Casanova. A.
Četrtek, 28.: Brez tretjega. B.

Mariborsko gledališče. Danes se poje izvirna slovenska opera »Casanova«, delo tukajšnjega slovenskega skladatelja M. Sancina. Opera je dosegla na našem odru popolni uspeh. To bo obenem predzadnja letošnja glasbena predstava, na kar opozarjamo zlasti lastnike blokov. — Jutri se ponovi Begovičeva učinkovita drama »Brez tretjega«. — Za zaključek letošnje gledališke sezone se pripravlja zanimiva komedija tudi v Mariboru že znanega češkega dramatika Fr. Langerja »Spreobrnitev Ferdinanda Pištora«. Režira J. Kovič. — V kratkem bo gostoval popularni ljubljanski komik g. Ivan Cesar v burki »Trije vaški svetniki«, na kar že danes opozarjamo.

Zahvala

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi naše nepozabne, nad vse ljubljene hčerke, sestre, gospodične

Tončke Ferličeve

TRGOVSKE SOTRUDNICE

ter za poklonjeno cvetje in številne častne vence se tem potom najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni p. č. duhovščini in zdravniku gosp. dr. Ropasu za njegov trud in požrtvovalnost. Toplo zahvalo izrekamo za spremstvo na njen zadnji dom čč. sestram usmiljenkam, usmiljenim bratom kandijske bolnice, tvrdki Medič in njenemu osobju, trgovcem in trg. nastavljencem, gremijalni šoli, gosp. šefu ter osobju železniške postaje sekcije in kurilnice v Novem mestu ter vsem številnim prijateljem in znancem, ki so blago pokojnico poslednjič spremljali v tako častnem številu. Prisrčno pa se zahvaljujemo gg. pevcem za pretresljive žalostinke. Vsem naša najglobja zahvala.

Novo mesto, dne 26. aprila 1932.

Žalujoči ostali.

5020

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Mestna občina ljubljanska javlja, da je nenadoma preminil občinski svetovalec, gospod

Ivan Mihelčič

elektroteh. trgovec, hišni posestnik itd.

Zaslužnemu javnemu delavcu bodi ohranjen trajen in časten spomin!

Pogreb bo v sredo, dne 27. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz tukajšnje splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. aprila 1932. 5024

Poslovni odbor Zanatske banke

kraljevine Jugoslavije a. d., podružnica v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov blagi član, gospod

Ivan Mihelčič

elektr. podjetnik, posestnik, občinski svetnik itd.

nenadoma umrl.

Zvestega sodelavca bomo ohranili v trajnem in hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 27. aprila 1932.

Iz življenja in sveta

Izumiteljska stroka v krizi

Avstrijski patetni urad je izdal pregled o vseh patentih, ki jih je imel zabeležene do konca lanskega leta. Ta pregled je zelo zanimiv, ker kaže z vso jasnostjo, kako se današnje težko gospodarsko stanje uveljavlja čedalje trše tudi v izumiteljski stroki.

Tako je moral urad lansko leto zavrniti 311 prijav, ker prijavniki niso imeli denarja za plačilo prve letne pristojbine. To pomeni, da je 311 ljudi, ki je mogoče žrtvovalo pol svojega življenja za svojo idejo — vseeno ali je bila ta ideja sposobna epohalnih prevratov ali ne — omahnilo tako rekoč tik pred ciljem. Število tahšnih odbitih izumiteljev pa narašča od leta do leta in je zadnje leto odneslo rekord.

Še hujše je v drugem oziru: 3708 patentov, več nego v vsakem prejšnjem letu, je izgubilo svojo veljavo, ker ljudje niso imeli denarja, da bi plačali tekočo letno pristojbino. Tu je šlo torej za izume, ki so se večinoma že izkoriščali. Dočim je nadalje l. 1929. 661 lastnikov patentov prosilo za črtanje tekoče pristojbine, jih je bilo lansko leto že 997.

Da živimo v dobi elektrike in ne več parnih strojev, kaže rubrika, iz katere izvira, da je bilo med lanskimi novimi prijavljenimi 1662 takšnih, ki spadajo v elektrotehnično stroko, in samo — 67 iz parne stroke. Za elektriko figurira rubrika »instrumenti« (vsakovrstno orodje) s 422 prijavami na drugem mestu, rubrika vozil s 418 prijavami na tretjem mestu, gospodinjsko orodje s 368, higiena s 324 prijavami — strelno orožje, naboji itd. pa od l. 1926. s 60 prijavami. Vseh patentov, ki jih drži urad v evidenci, je okrog 20.000, med temi je približno polovica inozemskega izvora.

Atilov grob

Že dolgo so menili, da mora biti Atila, kralj Hunov, pokopan nekje na Gornjem Avstrijskem, in ni manjkalo ljudi, ki so njegov grob tudi iskali, tem bolj, ker je staro izročilo velelo, da so ga zagrebli obenem z neznanskimi zakladi, v treh krstah iz čistega zlata, srebra in železa.

Vse kaže, da bo zaslovel kot srečni najditelj dolgo iskane grobnice poštni ravnatelj Bindenberger iz Aurolsmünstra. V bližini tega kraja so že pred časom našli sledove hunskega grobišča, ki ga je Bindenberger sedaj preiskal. Našel je v njem nekaj zlata in srebra, drugače pa samo ostanke človeških in konjskih okostij ter orožja. To bi se zlagalo z navedbami, da so Huni ob Atilovem pokopu žrtvovali konje in ljudi, ki naj bi ga spremljali na onem svetu. Neka ohranjena karta iz 5. stoletja navaja na tem mestu hunsko taborišče.

Vest o Bindenbergerjevih najdbah se je že tako razširila, da so ameriški listi poslali svoje poročevalce v Aurolsmünster. Ali predstavljajo te najdbe res to, kar misli Bindenberg, to bodo pa skušali ugotoviti arheologi, ki so že začeli svoje delo.

Mandžurija proti kitajskemu politiku

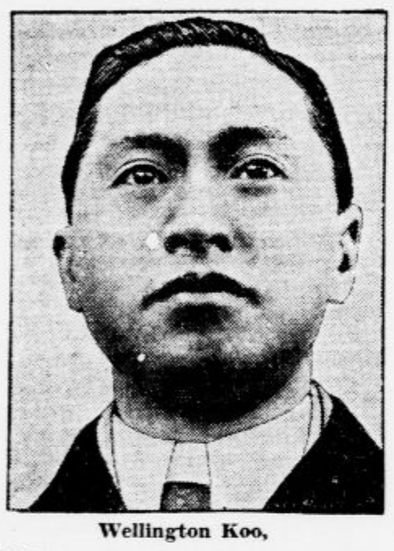

Wellington Koo,

kitajski član študijske komisije Društva narodov, ki mu je Mandžurija zapretila z justifikacijo, ako prestopi mejo neodvisne Mandžurije.

Marlena Dietrich in njen režiser odpuščena

Ameriški listi so pred nekaj dnevi objavili vest, da sta se filmska igralka Marlene Dietrich in njen režiser Sternberg sprla zaradi neke vloge, ki jo je Sternberg hotel vsiliti Dietrichovi, ta pa jo je odklonila, češ, da se ne prilega njenim zmožnostim. Spor je moral biti zelo oster, zakaj najnovejša poročila iz Los Angelesa vedo povedati, da je filmska družba Paramount odpustila Dietrichovo in Sternberga, ne da bi jima bila poprej naznanila prekinjenje pogodbe.

Brodogradnja v starem veku

Osušitev Nemijskega jezera sicer ni prinesla na dan tistih neprecenljivih zakladov, ki jih je pričakoval Mussolini s to svojo akcijo, pač pa je z odkopom obeh v jezeru potopljenih Kaligulovih ladij prav znatno razširila naše znanje o brodogradni umetnosti v starem veku.

Našli so n. pr. železno sidro z gibljivim trupom, kakršnega je patentirala britska admiraliteta — šele 1800 let pozneje. Celo posebno obliko ladijskega gredlja, ki jo danes preizkušajo in ki daje ladji večjo stabilnost in hitrost, so baje ugotovili na obeh ladjah. Med drugimi posebnostmi so našli tudi pravi krogelni ležaj in sesalko za črpanje vode iz ladijskega trupa. Rimljani so tudi izvrstno poznali material za gradnjo ladij, kar dokazuje uporaba impregniranega lesa, brona, ki ni rjavelo itd.

Šahovski mojster Colle umrl

V Gentu je umrl na posledicah želodčne operacije belgijski šahovski mojster Edgar Colle, nadarjen kombinacijski igralec, ki je dobil na šahovskih turnirjih v Scarboroughu 1927 in 1930 prvo nagrado. Posebna varianta damske otvoritve mu je priborila v šahu tako odlično mesto, da je dobila po njegovem imenu naslov »Colleja otvoritev«.

Greta Garbo se omoži?

Korespondent »International News Service« poroča, da namerava Greta Garbo konec aprila zapustiti Hollywood in dati slovo filmu za vedno. Odpeljala se bo v Berlin, kjer se bo omožila z bogatim Švedom Sorensonom. Nasprotno pa zanika Sorenson, da bi kaj vedel o takšni poroki, čeprav ne taji, da je prijatelj filmske zvezdnice, ki si je najbrž izmislila nov reklamni trik, da se bo zopet pisalo o njej širom sveta.

Z nedeljskih volitev v Berlinu

Zgoraj: Hitlerjev povratek z agitacijskega potovanja na letališče Tempelhof. — Spodaj: pruski ministrski predsednik Oton Braun pred svojim volilnim lokalom.

Zamorski kolodvor

Kolodvor Waterloo na Sierra Leone obali v zapadni Afriki.

Nenavaden zakon

V Budimpešti je bila te dni sklenjena nenavadna poroka. 31-letni italijanski marki Dimitrij Imperiali se je oženil z angleško plemkinjo lady Dorothy Baker, ki je 24 let starša od njega. Lady Baker je bila gost angleškega poslanika v Budimpešti, ženinov stric marki Imperiali pa je bil svojčas italijanski poslanik v Londonu in je zdaj fašistični guverner v Firenzi. Lady Baker velja za eno najimovitejših Angležinj. Njeno premoženje cenijo na 800 milijonov pengö.

Ženin in nevesta sta se seznanila pred nekaj leti na francoski rivieri. Marki Imperiali pa je bil oženjen in je moral premostiti precejšnje težave, da se je mogel poročiti z angleško plemkinjo. Prosil je za odpust iz italijanskega državljanstva in si je pridobil madžarsko državljanstvo. Ker pa ni šlo drugače, se je dal adoptirati od upokojenega madžarskega državnega uradnika Horvatha v Budimpešti. Horvath je prejel za posinovljenje nagrado v znesku 700 pengö. Marki je svoji prvi ženi izplačal 10 milijonov lir odpravnine, denar pa je dal pripisati na ime svojega sina. Marki in lady sta takoj po poroki odpotovala iz Budimpešte.

Mongolske znamke

Mongolija dobi lastne znamke, in sicer jih bodo natisnili v Moskvi.

Deseta olimpijada v Los Angelesu

Francoska, španska in nemška prodajalka olimpijskega odbora v Los Angelesu, kjer je naročenih že mnogo vstopnic iz vseh krajev sveta.

Skrivnostna Atlantida

Nemški raziskovalci, ki so križarili več mesecev po Atlantiku na posebnem, strokovno opremljenem parniku »Meteoru«, so se vrnili v domovino. Nabrano gradivo jim je dovolilo nastopiti z novo teorijo o nahajališču skrivnostne šeste celine.

Atlantida, kakor se navadno imenuje od Platonovih časov, je postala žrtev neke prazgodovinske katastrofe in je morala ležati v bližini sedanjega Azorskega otočja, ki so baje ostanki njenih najvišjih hribov, ki štrlijo nad morsko gladino. Dolgo in natančno raziskovanje oceanskega dna okrog Azorske skupine je znanstvenikom dovolilo sestaviti zemljevid nekdanje Atlantide. Izkazalo se je, da odgovarja Platonovemu popisu in najstaršim poznanim klasičnim zemljevidom. Strahoviti potres, ki je povzročil pogibelj Atlantide, se je moral dogoditi okoli 9.500 pred Kr.

Narodopisna raziskovanja so prepričala nemške znanstvenike, da moramo samo med Abesinci iskati neposrednih potomcev nekdanjih Atlantov. Tudi to mnenje odgovarja Platonovi navedbi. Platon je imenoval namreč oni del severne Afrike, kjer je zdaj Abesinija, kolonialno področje Atlantskega imperija.

Elektrika v boju z vlomilci

V Budimpešti se zadnje čase zelo množijo vlomi v blagajne in napadi na banke po ameriškem vzorcu. Tako so n. pr. pred dnevi vdrli zakrinkani banditi v podružnice dveh velebank, kjer so se polastili večje vsote gotovine.

Zato so ravnateljstva bank sklenila, da morajo imeti vsi blagajniki pri okencih za izplačevanje denarja samokrese Browningovega tipa. Poleg tega se bo pri zasledovanju zločincev uporabil električni tok. Neki tehnik je ponudil bankam v odkup posebno električno mrežo, ki loči blagajnika od občinstva. V trenutku, ko se bandit dotakne mreže, ga usmrti elektrika. Blagajniki bodo proti tej nevarnosti zavarovani z rokavicami iz gume, banditi pa bodo tudi v primeru, da bi i oni nosili takšne rokavice, ovirani v trenutku napada posebno po revolverjih, s katerimi se ne bodo mogli brez škode za življenje približati elektrizirani mreži.

V kolikor ne bi to samo ob sebi zadoščalo za varnost bank in blagajn, se bodo uporabila še druga zaščitna sredstva. Vse blagajne bodo tako montirane, da se bodo lahko v trenutku opasnosti s pritiskom na električni gumb bliskovito pogreznile v odprtino, ki bo zazijala pod njimi. Z blagajno vred bo izginil pod zemljo tudi blagajnik, ki bo s tem izven nevarnosti, da bi ga ustrelili napadalci.

Poroke na tekočem traku

Z nastopom pomladi so začeli Parižani vstopati v zakonski jarem v takšni meri, kakor doslej še nikoli. Pariški župani in njihovi namestniki, ki fungirajo kot poročni uradniki, skoraj ne zmagujejo več dela. Te dni so postavili pravi rekord, za katerega bi jih utegnili zavidati celo Američani. Na nekem poročnem uradu se je zglasilo 34 parov istočasno — in vendar je trajala vsa ceremonija za vseh 34 parov skope pol ure. Župan je nagovoril pare s kratkim nagovorom, jim skupno prečital zadevni odstavek iz zakonika, potem je šel od para do para, sprejel potrebni »da« in podpis in 34 parov je ostavilo poročni urad, pred katerim jih je čakala seveda množica zijal in vojska sorodnikov.

Kipling in reklama

Ko se je mudil angleški pisatelj R. Kipling v Indiji, so mu pošiljali njegovi prijatelji iz Anglije razne časopise in magazine. Ker pa je poštnina požrla visoke zneske, so začeli odtrgavati inseratne dele, da so tiskovine postale lažje. Ko je Kipling to videl, je prosil svoje prijatelje, naj mu nikar več ne iztrgavajo oglasov, ki nudijo mnogo zanimivega za spoznavanje domovine in krajev, kjer se pišejo, tiskajo in čitajo.

Bankovci v smučeh

Pred dnevi so prejeli avstrijski obmejni organi na švicarski meji ovadbo, da namerava neki gospod v smučeh iz aluminija pretihotapiti iz Avstrije v Švico okroglo vsotico 200.000 Din v avstrijskih šilingih. Pismo je bilo odposlano iz nekega alpskega hotela in ga je po vseh znakih sodeč napisala ženska roka.

Obmejni kontrolni organi so seveda postali pozorni na potnike s smučmi in čez nekaj dni se je pripeljal gospod v I. razredu, ki je oddal smuči za prevoz v Švico. V njegovem spremstvu je bil še drugi gospod, ki je bil tudi namenjen v Švico na smučanje.

Finančni pazniki, železniški uslužbenci in orožniki pa so zaman čakali, da bi se lastnik smuči javil pri kontroli. Očividno je mož zavohal nevarnost in je rajši izginil. Bil je pač mnenja, da bodo njegove smuči brez pregleda pustili čez mejo. Kontrolnim organom pa so postale smuči takoj sumljive. Ko so jih odprli, so ugotovili, da so z veliko spretnostjo sestavljene in so našli v njih 15 bankovcev po 1000 šilingov in 120 komadov po 100 šilingov. V kovčegu, ki ga je isti potnik oddal v shrambo obmejni carini, je bila samo sportna obleka.

To dejstvo je dalo povod, da so začeli cariniki preiskovati smuči vseh smučarjev. Izkazalo se je, da ni bilo med njimi nobenega tihotapca. Navzlic dolgemu čakanju vlaka se ni hotel javiti lastnik aluminijastih smuči in zdaj poizvedujejo orožniki v hotelu, iz katerega je prišlo pismo, kdo je bil mož, ki se je hotel tako elegantno presmučati na švicarsko stran.

Najboljši angleški strelec

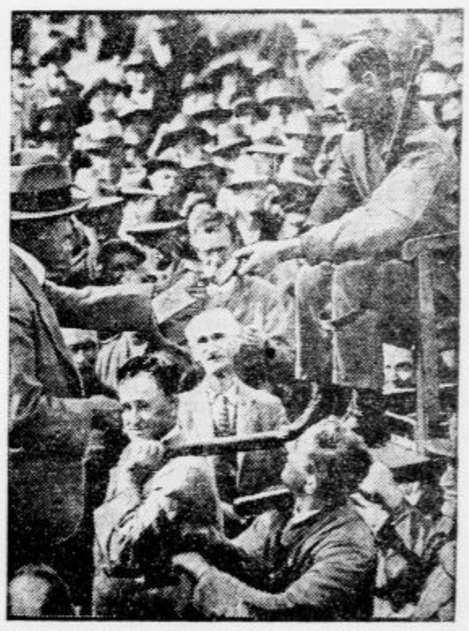

Kralj strelcev P. A. Pavey sprejema že četrtič častno nagrado kot najboljši angleški strelec.

Vsak dan ena

»Marija, vaš ljubček je pred vrati!«
»Odkod ga pa poznate, gospod doktor?«
»Zato, ker kadi eno mojih cigar!«
(»Vart Hena«)

Zavojevanje Pontinskega močvirja

Kdor potuje po Italiji, o Pontinskih močvirjih običajno ne izve mnogo. Če potnika zanese pot na železnico od Rima do Napolja ali pa na krasno avtomobilsko cesto, ki vodi po stari Apijski cesti proti jugu skoraj 60 km v ravni črti skozi močvirja vidi z železnice ali avtomobila le mimogrede to čudno in zgodovinsko pokrajino, ki so jo nekoč imenovali žitnico Rima. Že v starem veku je ta ogromna ravan propadla in se končno spremenila v največje močvirje v Evropi. Zaradi nevarnosti močvirske mrzlice in ogromnih množic tamkaj živečega komarja »anofela«, ki prenaša to mučno bolezen, so se pričeli ljudje ogibati teh krajev, odkoder je pretila nevarnost bolezni celo vsej rimski ravnini in tudi mestu Rimu samemu.

Proti severovzhodu zapira Pontinsko močvirje, ki meri približno 80.000 ha, visoke gore Monti Lepini in Monti Ausoni, medtem ko se razprostira proti jugozapadu med morjem in močvirjem široka peščena sipina, ki ovira odtok z gora prihajajoče vode in zaradi tega povzroča močvirnost. Pokrajina je brezupno pusta in se prav na jugu konča pri tkzv. rtiču Circe, čigar skoraj 500 m visoki skalnati vrhovi mole iz morja kot čudežen modri otok.

Prvi večji poskus za osušitev Pontinskega močvirja beleži zgodovina proti koncu 18. stoletja v dobi papeža Pija VI. Tehnična sredstva takratnih časov pa za tako ogromno delo niso bila zadostna, tako da je ostalo nekončano. Treba je bilo počakati na moderno dobo in njene dovršene tehnične naprave, s katerimi se je pred štirimi leti znova začelo delo z uspehom. Načelnik italijanske vlade Mussolini se je z energično roko lotil tudi rešitve tega problema, ki je za povzdigo italijanskega poljedelstva ogromnega pomena. Dan pred Božičem 1928 je izšel tkzv. Mussolinijev zakon o finančni podlagi za ogromno bonifikacijo s pomočjo države. Delo v Pontinskem močvirju se je v zadnjih mesecih kljub splošni gospodarski krizi zelo poživilo. Osušitev in delno obdelovanje Pontinskega močvirja je največje bonifikacijsko delo v Italiji, ki zaradi istočasnega zatiranja močvirne mrzlice ni samo največje melioracijsko, temveč v pravem pomenu besede tudi plemenito humanitarno delo.

Delo, ki ga morajo v teh krajih opravljati delavci, ni lahko. Sem in tja morajo stati do kolen v vodi; najhujši sovražnik pa je mrzlica, ki ji skoraj nihče ne uide. Delo je seveda organizirano, tako da se delavcem kar se da olajša bivanje na teh zapuščenih in nezdravih tleh. Do pred kratkim so ti sužnji človeške volje in denarja prebivali po slamnatih kolibah, ki se niti malo niso razlikovale od človeških prebivališč sredi Afrike — nekaj jih stoji še danes —, sedaj pa so jim začeli podjetniki graditi trajna in dostojna stanovanja. Razen s kininom in zdravimi stanovanji zatirajo malarijo najbolj uspešno s tem, da v stoječih vodah sistematično uničujejo milijone komarjevih ličink. Vodo zastrupijo s tkzv. »pariškim modrilom«; prej so uporabljali za to cestni prah, ki pa ga je sedaj, odkar se je via Appia spremenila v asfaltirano avtomobilsko cesto, zmanjkalo.

Navadni delavci v Pontinskem močvirju služijo sedaj — po povišanju mezd s 3. aprilom — povprečno 15.20 lir (okoli 45 Din) dnevno: mlajši delavci dobivajo 10.40 (okoli 30 Din), ženske pa 8 lir (okoli 23 Din). Bolje so plačani zidarji, ki morejo dnevno doseči mezdo do 22 lir (65 Din). Te mezde so v splošnem precej višje kot povprečni delavski zaslužek po Italiji. Na delo prihajajo iz raznih italijanskih pokrajin in so prav veseli, da so ga v tej krizi sploh dobili. Trenutno je v Pontinskem močvirju zaposlenih okoli 18.000 delovnih moči; v poletnih mesecih se to število zaradi večje nevarnosti za okuženje z malarijo zniža na komaj 3000.

Pontinsko močvirje ni veliko skupno močvirje, temveč deloma pokrito z gozdovi, deloma golo kot puščava, deloma pa pokrito z jezeri, ki jih samo šibke zemeljske plasti ločijo od morja. Ob enem izmed teh jezer pri Foglianu leži sredi krasnega in skoraj tropičnega rastlinstva lovski grad, ki je bil nekoč last vojvode Sermonete. Ta košček zelenega sveta napravi na potnika nepozaben vtis; po večurni vožnji po močvirjih in samoti zagleda oko nenadoma krasen park slokih pinij, palm in visokih mirt in zdi se človeku, kakor bi po dolgotrajni puščavi videl pred seboj oazo. Te gozdove so zasadili v drugi polovici 17. stoletja v prepričanju, da bodo z njimi obvarovali daljno okolico, predvsem pa večno mesto Rim, pred nevarnostjo nalezljive mrzlice. Poskus se ni samo ponesrečil, temveč je celo poslabšal razmere, ker so gozdove kmalu zanemarili in se je močvirje razširilo tudi skozi nje.

Tla v Pontinskem močvirju so deloma že osušena in pridelovanje na novo pridobljeni zemlji je zelo veliko. Poskusi s sajenjem riža so pokazali rekordne uspehe kakor jih niso dosegli nikjer drugje v Italiji. Nasadi za paradižnike so dali po 500 centov sadežev na oral. Zato so ogromni stroški — če se ne upošteva neprecenljive vrednosti te velike akcije za ljudsko zdravje — za izsušitev tega močvirja več kot upravičeni. Stroški za odškodbo posameznega hektara popolnoma zasedene ploskve z živim in mrtvim inventarjem znašajo okroglo 30.000 lir (ali 87.000 Din), kar bi pomenilo za izsušitev vsega Pontinskega močvirja ogromno vsoto 2 in pol milijarde lir.

Če se delo z uspehom konča, bo Italija zopet dobila 800 kvadratnih kilometrov plodne zemlje, na kateri je imela dosedaj samo škodo in stroške.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Cca 5 kg medu
la cvetličnega kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Med«. 15424-5

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Instrukcije
iz vseh srednješolskih predmetov daje po zmerni ceni visokošolec. — Dopise pod »Siguren uspeh« na ogl. oddelek »Jutra«. 15381-4

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Pošteno učenko
sprejme takoj trgovina šeljev »Jadran«, Sv. Petra cesta 25. 15463-1

Aranžerja
iščem za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 15452-1

Trg. vajenca (ko)
s prepisano šol. izobrazbo in znanjem nemščine sprejmem takoj v trgovino mešanega blaga v letoviškem kraju. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15430-1

Več spretnih sobaric
išče večji hotel. Tudi začetnice niso izključene. — Istotam se sprejme tudi

vzgojiteljica
Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pridnost«. 15531-1

Šivilj. pomočnico
sprejmem. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15516-1

Vajenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj trgovina Ignac Andrašič v Kranju. 15527-1

Frizersko vajenko
s primerno šolsko predizobrazbo sprejme takoj Ivan Dovšec, frizer, Ljubljana, Dalmatinova ul. 18 15537-1

Mlajšega brivskega pomočnika
dobrega delavca sprejme takoj Avg. Juvanc v Ribnici na Dolenjskem. 15528-1

Organizatorja prodaje
garantije ali kavcije zmožnega iščemo za Maribor in Celje. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Čevlji na obroke«. 15565-1

Parna pekarna
Viljem Bizjak v Ljubljani sprejme vajenca s hrano in stanovanjem v hiši. 15545-1

Plačilno natakarico
prvovrstno, s hrano in stanovanjem v hiši sprejmem s 1. majem v boljše restavracijo v Ljubljani. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15548-1

Čevljar, pomočnika
za boljša dela sprejme Slavko Omejec, čevljarstvo Št. Vid 87 nad Ljubljano. 15551-1

Trg. vajenca
sprejme takoj Drago Radej, trgovec v Trbovljah. 15572-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

206

Tarzan je počasi razbral Janino pismo. Namenjeno je bilo neki prijateljici v Ameriki. Pripovedovala ji je o svojih čudnih doživljajih: kako je dobil njen oče star španski rokopis o zakopanem zakladu, kako so ga nazadnje našli, kako jim je zaklad prinesel nesrečo, in o Tarzanu.

Postrežnico
pridno in pošteno sprejmem za čas od 6.—10. in 1.—4. ure. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15591-1

Mesar. pomočnika
poštenega, agilnega sprejmem takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15583-1

Šivilj. pomočnico
tudi začetnico sprejme Marija Usenik, Križevniška ulica 14. 15606-1

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Zeissov Trieder
dobro ohranjen, v usnjatem etuiju kupi turist. Pismene ponudbe s ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Turist«. 15501-7

Otrobne vreče
dobro ohranjene, za debele otrobe kupi mlin Nastran, pošta Radomlje. 15429-7

Omaro za led
kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15581-7

Otroški voziček
športni — dobro ohranjen kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15579-7

Briljantne uhane
in briljanten prstan kupim Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15071-7

Stekleno omaro
za delikatesno kupi Jonke, Bohoričeva 13. 15586-7

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Službo prodajalke
kruha, zelenjave, v mlekarni ali slaščičarni išče nemško govoreča gospodična, vešča šivanja in kuhe. Šla bi tudi v pomoč šivilji. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mlada, prijazna, pridna in simpatična«. 15480-2

Trgovci!
Trgovski pomočnik manufakturne in mešane stroke, z dveletno prakso — nujno prosi zaposlitve. — Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Najboljše reference«. 15445-2

Mizarska
in druga podjetja, ki bi hotela sprejeti, četudi le v začasno službo solidnega mlajšega, kvalificiranega delavca pri mizarskih strojih, in omogočiti pridnemu delavcu ter skrbnemu očetu skromno preživljanje družine, prosimo, da pošljejo ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kruha otrokom«. 15425-2

Reduciran
bivši org. f. k., samec, star 26 let, prosi za službo trg. ali hotelskega sluge, lovskega čuvaja, ozir. vratarja, kjerkoli v dravski banovini. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Finančni organ«. 15419-2

Dekle
v kuhanju dobro izvežbano, išče mesto postrežnice za ves dan. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15515-2

Začetna natakarica
ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, išče službo — najraje v Ljubljani. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 15520-2

Kletar
vešč vseh v stroke spadajočih del, išče namestitve. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15478-2

Slovenec
star 32 let, išče službo sluge, vratarja ali kaj sličnega. Govori francosko in nemško. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod značko »Stalno 26«. 15577-2

Prodajalka
z nad dveletno prakso v trgovini mešanega blaga išče kjerkoli službo za takoj. Mara Avsenik, Križevniška ulica štev. 14. 15604-2

Vrtnar
išče službo hišnika v Ljubljani. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Brez otrok«. 15605-2

Prodajalka
dobra moč, z mnogoletno prakso, išče za takoj mesto v knjigarni ali papirni trgovini. Gre tudi za blagajničarko. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Izurjena«. 15522-2

Dekle
staro 19 let, mirno in skromno, sirota iz boljše družine, brez staršev, vešča kuhinje in vseh hišnih del, ljubiteljica otrok te vajena tudi vrtnih opravil išče za takoj službo pri dobri obitelji. — Jožefa Tratar, Mokronog. 15558-2

Pošteno dekle
zadovoljno z majhno plačo, gre pospravljat pisarne. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15544-2

Absolventinja
meščanske šole, išče mesto k deci ali v gostilni na deželi. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Trbovljah pod značko »Mali«. 15573-2

Mizarski pomočnik
dobro izvežban v strojnem delu, kakor tudi v risanju, želi primerne zaposlitve. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobra moč«. 15576-2

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Tricevni radio
dobro ohranjen aparat s kompletnim zvočnikom in akumulatorjem, zamenjam za moško kolo ali harmoniko. Bežigrad, Lavričeva štev. 15 — Ljubljana I. 15533-9

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje Rafinerija dragih kovin, Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod iz Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 70

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

2 gospoda
sprejmem s 1. majem na dobro domačo hrano sredi mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15536-14

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Orehova jederca
na drobno po Din 12 za 1 kg nudi Sever & Komp. v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 5. 15007-6

Jajca za valenje
čistokrvnih črnih Minorka kokoši, z garancijo po 6 Din komad nudi hotel Ferles, Kočevje. 14993-6

Vozove-kočije
1 landauer, 2 bruna in 1 skoraj novo polodprto kočijo z gumi obroči ter 3 pare konjske opreme po zelo nizki ceni proda špedicija Turk v Ljubljani. 14893-6

Vrtne stole
zložljive, proda Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6 — telefon 2605. 176-6

Puhasto perje
čisto, čohano, kg po 48 Din druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 22-6

Čevlji na obroke
»Tempo«, Gledališka ul. 4 (nasproti gledališča). 114-6

Hladilno omaro
poceni proda mlekarna Pred škofijo štev. 17. 15601-6

»Penik«
čevlji so najboljši in najcenejši. Ljubljana, Kolodvorska ulica štev. 35. 179

Stekleno steno
široko 6 in visoko 3.50 m takoj prodam. Vprašati pri vratarju hotela »Tratnik«, Sv. Petra cesta štev. 25. 15483-6

Za več kot polovico ceneje!
— skladiščna odprodaja —
Vsled likvidacije firme prodajamo od danes aluminijasto posodo, servise, kavne garniture, zajemalke, deževe itd. itd. pod polovično ceno, samo v gotovini. Samo sedaj je prilika. »Nova Jugometalija« v likvidaciji — Ljubljana VII, Zibertova 27, dvorišče 15434-6

»ZABAVNI LIST«
tednik z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic. Strašiče. Posamezna številka samo 1 Din. Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 141

Malinovec
pristen, iz gorskih malin, po 10 in več kg nudi po ugodni ceni Franc Pustotnik, Blagovica-Domžale. 9014-6

Vrtnice, marelice
Vrtnice, marelce
visoke in nizke, v najnovejših različnih barvah proda Ivan Brecelnik v Veliki šolnarski ulici 21. 15552-6

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Iščem interesente
z 1,000.000 Din. plačljivo sukcesivno ali s knjižico, za osnovo dobičkanosnega podjetja. — Imam lastnega premoženja okrog 3.000.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kapital«. 15039-16

Družabnika
s kapitalom do 100.000 Din iščem za večji dobro idoč mlin. Event. ga tudi prodam. Szabo, Vel. Trojstvo kraj Bjelovara. 15526-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Manjše posestvo
kupim v bližini železniške proge Zagreb—Zidanimost ali Zidanimost—Ljubljana ali Celje. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Posestvo«. 15172-20

Realitetna pisarna
Jože Grašek
Ljubljana, Kolodvorska 24
posreduje nakup in prodajo posestev, hiš in zemljišč pod ugodnimi pogoji. 152-20

Stavbno parcelo
676 m² veliko prodam ob novi šišenski cerkvi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15439-20

Hišo z vrtom
v bližini ceste ali železnice v Savinjski dolini kupim v ceni do 30.000 Din proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Savinjska dolina«. 15525-20

Manjše posestvo
z večjim vrtom, če mogoče v bližini vode kupim ali vzamem v najem. Sedanji lastnik po dogovoru lahko ostane na posestvu. Točne ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ljubljana«. 15524-20

Novo hišo
enonadstropno, z 2 stanovanji, vpeljano trgovino, pomožnimi prostori in vrtom prodam na periferiji Ljubljane. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15543-20

4 krasne parcele
po 500 m², za vilo in dve parceli po 500 m² za dvonadstropne hiše proda skupno ali posamezno po ugodni ceni blizu sv. Krištofa »Posest«, Miklošičeva cesta 4. 15582-20

Hišo s hlevom
velikimi kletmi, več stanovanji in cca 8000 m² zemlje prodam v Ljubljani za 650.000 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15494-20

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Skladišče
veliko in suho, sredi mesta takoj odda Rajko Turk, Ljubljana, Komenskega ul. št. 17. 14892-19

Podjetje živilske stroke
z dvema stanovanjskima hišama v Mariboru, garantirano dobro idoče, lep čisti zaslužek, prodam radi bolezni pod vrednostno ceno. Dopisi pod »Krize ni 500.000« na oglasni oddelek »Jutra«. 11356-19

Trgovino
z mešanim blagom, s kompletnim inventarjem oddam s 1. majem na prometnem kraju. Kje, pove Smrekar Sp. Šiška, Jernejeva 2/I. 15611-19

Lep prazen lokal
pripraven za trgovino ali drugo obrt, takoj odda Janko Kramžar, Prevalje. 15518-19

Trgovino
že vpeljano, z inventarjem, na prometnem kraju pri farni cerkvi, z vsemi pritiklinami in stanovanjem, 2 sobi, kuhinja in predsoba, oddam s 15. majem po nizki ceni. Marija Mikliič prej Berdaus, Dobrepolje, dravska banovina. 15571-19

Lokal
oddam na Miklošičevi cesti. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15587-19

Pisarniške prostore
nasproti pošte oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15592-19

Velika restavracija
prvovrstna takoj naprodaj Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Dobro obiskovana«. 15507-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Trgovino
staro in dobro idoče, v industrijskem kraju Štajerske oddam ugodno v najem agilnemu trgovcu — samcu. Potreben kapital za prevzem blaga 120.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Redka prilika«. 10245-17

Gostilno z vrtom
oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 15444-17

Gostilno
v Ljubljani oddam s 1. majem t. l. v najem. Pozive se pri tvrdki Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska 2. 15561-17

Pekarijo
v prometnem kraju blizu Litije oddam v najem pod zelo ugodnimi pogoji. Stanovanje takoj na razpolago. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pekarija«. 15588-17

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Deske za ladijska tla
25—30 mm debeline, cca. 12 cm širine, potrebujemo večjo množino. Cenj. ponudbe z navedbo cene je poslati občinskemu uradu Brežice. 15040-15

Žagana drva
Din 120, premog, preklje za fižol
stavbni les
Jos. Prelesnik, Ljubljana 7 Janševa ul. — telefon 3389 15614-15

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Realitetna pisarna
Jože Grašek
Ljubljana, Kolodvorska 24
posreduje najem in oddaje stanovanj, mesečnih sob, trg. in obrtnih lokalov pod ugodnimi pogoji. 152-21

Trisob. stanovanje
z vsemi pritiklinami oddam s 1. majem. Istotam **oddam tudi 2 prazni sobi.** Moste, Predoličeva ul. 9. 15529-21

Stanovanje
2 sob in kuhinje oddam takoj odraslim osebam v Levčevi ulici 11 — cesta v Rožno dolino. 15517-21

Na Vranskem
oddam lepo stanovanje 2 sob, kuhinje in vrta. — Več pove Cizel, Vransko. 15519-21

Stanovanje
povsem renovirano, obstoječe iz 2 sob, predsobe in kuhinje, s parketom in elektriko odda s 1. majem Tomšič, Rimska cesta 23/I Ogledati od 9. dop. dalje. 15554-21

Trisob. stanovanje
z verando z majem oddam za 1600 Din Cesta v Rožno dolino št. 5. 15593-21

Stanovanje
2 sob in pritiklin, s souporabo kopalnice oddam takoj za 700 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 15615-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Zamenjam stanovanje
sobe in kuhinje v Trnovem, za istotako ali samo sobo, kjerkoli. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 15558-21/a

Za 1. maj
iščem stanovanje 2 večjih solnčnih sob, kuhinje in pritiklin. — Ponudbe na: Jelka Schwab, Gledališka ul. 12. 15569-21/a

Stanovanje
2 sob in kabineta išče za avgust stranka 3 odraslih oseb. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dober plačnik«. 15612-21/a

Trisob. stanovanje
iščem s 1. avgustom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Točno plačilo«. 15613-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sobo z 2 posteljama
s posebnim vhodom — v krasni legi oddam takoj stalnima gospodoma. Ogledati v Knafljevi ul. 13/II. 15156-23

Opremljeno sobo
lepo in veliko, s separiranim vhodom, v solnčni legi oddam stalnemu gospodu v Knafljevi ulici 13/II. 10523-23

Solnčno sobo
novoopremljeno, s posebnim vhodom za 225 Din odda s 1. majem Primožič v Sp. Šiški, Podjunska št. 15. 15534-23

Sobo
s strogo separiranim vhodom oddam blizu Tabora — Friškovec 3. 15514-23

Prazno sobo
snažno, z elektriko in posebnim vhodom oddam v centru mesta za takoj ali s 1. majem. Istotam sprejmem dve osebi na dobro
domačo hrano
Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15606-23

Sobo
opremljeno ali prazno oddam v Zeleni jami, konec Tovarniške ulice — nova hiša. 15608-23

Gospodično
poceni sprejmem s 1. majem v lepo in čisto sobo. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 15609-23

Prazno sobo
veliko in krasno, kabinet, kopalnico in predsobo, v mestu oddam. — Pojasnila daje Tome, Zrinjskega št. 7/II. 15599-23

Lepo sobo
s separatnim vhodom in električno razsvetljavo — event. s souporabo kopalnice in klavirja, v centru mesta takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek 15607-23

Oddam sobo
2 gospodoma s 1. majem. Pojasnila daje Drnovšek, Rimska cesta št. 23, prva vrata desno na dvorišču. 15530-23

Solnčno sobo
z 2 posteljama, električno in posebnim vhodom oddam za 450 Din v Bolgarski ulici št. 23. 15532-23

Opremljeno sobo
z električno razsvetljavo, v sredini mesta takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15562-23

Sobo
z eno ali dvema posteljama in vhodom s stopnjic, v centru mesta oddam s 1. majem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 15567-23

Sobo
s strogo posebnim vhodom, prosto uporabo kopalnice in vsem komfortom oddam v vili pri trnovski cerkvi. Vprašati pri »Rekord«, Aleksandrova 8. 15556-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, v centru mesta oddam boljšemu solidnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 15549-23

Opremljeno sobo
oddam na Miklošičevi cesti. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15568-23

Opremljeno sobo
čisto, svetlo, z elektriko, parketom in separiranim vhodom ugodno oddam gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15578-23

Opremljeno sobo
z vhodom s stopnje in elektriko, po zmerni ceni odda gospodični Zupančič, Kolodvorska ulica 11/II. 15575-23

Zračno sobo
parketirano, z 2 ali 1 posteljo, v sredini mesta takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15547-23

Opremljeno sobo
oddam gospodu ali gospodični v Šiški, Jernejeva ulica 8, pritličje. Zglasiti se je med 12. in 2. uro. 15564-23

2 gospodični
sprejmem na stanovanje in prvovrstno domačo hrano s souporabo kopalnice. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15585-23

Sobo z 2 posteljama
in souporabo kopalnice, z ali brez hrane takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15584-23

Opremljeno sobo
oddam gospodu s 1. majem v Židovski stezi št. 6/II. 15589-23

Dva gospoda
sprejmem v lepo in zračno sobo blizu univerze, s hrano ali brez. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15600-23

Prijazno sobico
z električno razsvetljavo in dobro domačo hrano nudim solidnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15594-23

Gospoda
sprejmem na hrano in stanovanje na Žabjaku 7. 15602

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Prazno sobo
solnčno, z električno razsvetljavo, v centru mesta išče drž. uradnik s 1. majem 1932. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Do 300 Din«. 15513-23/a

Boljši gospod
išče v mestu za nekaj dni sobo s strogo separiranim vhodom. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Plača dobro«. 15559-23/a

Uradnica
išče s 1. majem skromno sobo s pranjem perila in zajtrkom. — Ponudbe na naslov: »Tempo«, poštni predal 115. 15566-23/a

Separirano sobo
iščem v smeri proti Šiški ali Rožni dolini. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Soba«. 15550-23/a

Sobo
s kuhinjo in pritiklinami, event. veliko prazno sobo iščem za maj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Tudi takoj«. 15598-21/a

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Rožna dolina, cesta IV
Izgubil sem svečenj ključev. — Prosim oddati pri inseratnem oddelku Jutra. 15426-28

Svarim
vsakogar pred nakupom ženskega kolesa znamke »Mifa«, ki je bilo ukradeno danes izpred hiše 7 v Selenburgovi ulici. 15570-28

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Klavirje in pianine
svetovnih znamk kupite po globoko znižanih cenah pri »Muzika«, Sv. Petra c. 40. — Najceneje izposojuje popravlja in uglašuje. 10978-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Svilenega pinča
ne nad 1½ leto starega kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Čistokrven«. 15574-27

Psičke
7 tednov stare volčjake proda Kolinska tovarna, d. d. v Ljubljani. 15553-27

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Šivalni stroj
manjši »Singer«, rabljen, poceni proda Tome, Zrinjskega ulica štev. 7/II. 15535-29

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Ovratne rute
najnovejša sestava, šepni robčki, razni predtiskani prtiči pri
Matek & Mikeš
Ljubljana — poleg hotela Strukelj. Entel raznovrsten takoj, ažur, vezenje in predtisk. 14808-30

Fotoamaterjem
brezplačen pouk. Razvija, kopira in poveča po najnižji ceni D. Rovšek, Kolodvorska ulica št. 35. V svoji trgovini držim vedno najboljši fotomaterijal po nizki ceni. 15453-30

Botri in botrice
Najlepši spomin za Vašega birmanca je fotografija. — Atelje D. Rovšek, Kolodvorska ulica št. 35 Vam jamči za najboljši izdelek Cene za binkošti znižane. 15454-30

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059
PREMOG
suha drva
POGAČNIK
Boharičeva ulica št. 5

Leš
za zasipavanje jam odda zastonj Kolinska tovarna, d. d. v Ljubljani. 15610-37

Velika izbira svile
v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo.
R. Miklauc
„Pri škofu“
Ljubljana

Najnovejša služinska paletna železna zelo praktična složljiva postelja s tapeciranim madracom — praktična za vsaku hišu, hotele, za potujuče osobe in nočne službe. Stane Din 390.—. Razpošiljam poštom in železnicom po povzetju.

Engleski složivi patent stolci. Stoji Din 140.—

spaljni. patent fotelj stane Din 1300

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 130.

po tem imam čist čohano perje kg Din 48.—, čisto belo gosje kg Din 130.—, čisti puh kg Din 250.—, modroci punjeni z volnom Din 750.—, žične mreže za postelje Din 150.—, otomani Din 650.—.
L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.

Trajno kodranje
na najnovejšem Henkelnovem aparatu model 1932 po primernih cenah. Mirko Zaletel, frizer, Vogal Rimske ceste 24. 4736

Stavbna mizarska dela
po najmodernejših načrtih izvršuje lastnikom kakor tudi vsem stavbenikom edino
Albert Černe
Zg. Šiška, pri remizi
kjer dobite tudi vse ostale pohištvo po konkurenčnih cenah. 38

NA OBROKE! MANUFAKTURA Reisner LJUBLJANA ALEKSANDROVA 8 MARIBOR GREGORČIČEVA 20 Obiščite nas! Zahtevajte potnika!

KLIŠEJE
CINK
BAKER
ELEKTRON
MEDENINO
FOTO - LITO
IZVRŠUJE
JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA :: SV. PETRA NASIP 23

Znižane cene!
nogavice, rokavice, moško in damsko perilo nudi izredno ugodno
Ferdo Kobald
Miklošičeva cesta (Palača Grafike) 5008
PREPRIČAJTE SE!

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Strokovna zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov za dravsko banovino v Ljubljani javlja, da je njen ustanovitelj in dolgoletni načelnik, gospod

Ivan Mihelčič

elektrotehnični podjetnik, posestnik, občinski svetovalec itd.

nenadoma preminil.

Velezaslužnemu ustanovitelju in neumornemu sodelavcu ohrani zadruga trajen hvaležen spomin.

Ljubljana, dne 26. aprila 1932. 5023

Michel Zévaco: 26

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Saj še nisva opravila, Veličanstvo; bodite prepričani, da ga bom še srečal in takrat bo tudi moja roka težka. Tako težka, da ne vstane več.«

Jehan je minil Pardaillana in s prezirljivim mirom dejal:

»Širokoustnež se še baha!...«

»Pojdi se zdravit, Varenne,« je rekel Henrik in hlinil sočutje. »Poišči mojega zdravnika Hécoarda in reci mu, da sem ukazal, naj te zakrpa.«

Nato je ukazal Praslinu:

»Vrnite se v Louvre, Praslin!«

Praslin je bil vojak in vajen ubogati. Vendar pa se je za trenutek pomišljal in spoštljivo vprašal:

»In kralj?...«

»Pojdite kar brez skrbi, prijatelj. Ta dva junaška plemiča me bosta izvolila spremljati.«

»V tem primeru sem brez skrbi, Veličanstvo... Za celo stotnijo zaležeta.«

»Rajši za celo vojsko. Praslin, tako recite in še ne boste dovolj rekli. Stokrat bogme.«

Praslin se je kralju priklonil in spoštljivo pozdravil moža, ki sta sprejela kraljeve besede, ne da bi bila z očmi trenila. Nato je ukazal:

»Naprej!«

Kralj je počakal, da so koraki v daljavi zamrli. Okna prestrašenih meščanov so se drugo za drugim zaprla. V ulico, ki jo je osvetljevala bleda mesečina, sta se vrnila mir in tišina.

»Pojdimo še mi!« je veselo velel Henrik. »Hudiča, za nocojšnjo pot skozi moje drago mesto mi je usoda naklonila res kraljevsko spremstvo.«

»Veličanstvo,« je resno odvrnil Jehan, »dobro veste, da vas rada spremljava!«

»Hm,« se je kralj hudomušno nasmehnil, »ali govorita iz srca?«

Pardaillan je v temi skril bežen nasmešek, ki mu je šinil čez obraz.

»To sta tovariša, bogme, da bosta vedela,« se je kralj pridušil. In potem je še dodal šaljivo obupano:

»Bogme, bogme, zmeraj kolnem. Nebo naj se me usmili! Nikoli se ne bom poboljšal. Če bi me čul moj častivredni spovednik, učeni oče Coton, kakšno pridigo bi mi napravil!...«

Oklenil se je Pardaillanove roke. To je bila njegova navada: zmerom se je moral na nekoga opirati. Obrnil je svoja spremljevalca na pot proti Louvru. Bil je izredno dobre volje in se vso pot šalil.

Dogodkov, ki so se odigrali prej, niti omenil ni. Kakor bi bil pozabil, da mu je takrat Pardaillan odrekel pokorščino in da ga je njegov tovariš razžalil. Niti besede ni rekel o napadu na biriče. Kakor bi se bilo vse izbrisalo iz njegovega spomina, ali pa se sploh ne bi bilo nikdar zgodilo. Domače se je z njima pogovarjal, toda iz njegovih besed nihče ne bi bil mogel sklepati, kaj namerava.

Ko so prišli na konec ulice, se je kralj obrnil, in še enkrat so krenili nazaj na pot, ki so jo bili že prehodili. Šli so mimo Bertilline hiše in jo med veselim pogovarjanjem mahnili v ulico Saint-Honoré.

Sredi ulice Arbre-Sec je stal Trahoirjev studenec, ki so ga bili postavili za vladanja Franca I. pred dobrim stoletjem. Ker je stal sredi ozke ulice, je zelo oviral promet. Prebivalci so se neprestano pritoževali, toda oblasti so mislile, da bo bolje, če še malo počakajo in tako se je šele stoletje nato zgodilo, da so ga postavili na križišče ulice Saint-Honoré in Arbre-Sec, kjer stoji še danes.

Okoli tega studenca so se plazile tri sence in čakale z rokami na mečevih ročnikih, pripravljene na naskok. Zagledale so nočne izprehajalce. Te sence so bili Escargasse, Gringaille in Carcagne, trije klateži, ki smo jih srečali minulo jutro pred vrati Jehanovega stanovanja.

Kralj se je, kakor smo že povedali, opiral na Pardaillana, ki je stopal na njegovi desnici. Jehan Hrabri se je držal na levi. Ko so se približali studencu, sta kralj in Pardaillan zavila tik ob njem na desno, tako da ga je Jehan moral oplaziti.

Kralj in Pardailan sta šla mimo, ne da bi bila kaj opazila. Trije klateži v zasedi se še ganili niso.

Jehan Hrabri je počakal, da sta njegova tovariša stopila naprej, sam pa se je ustavil in stopil z eno nogo na rob studenca, kakor da bi si hotel naravnati ostroge. Obenem pa je tiho zažvižgal in naglo šepnil nekaj besed, da so ga klateži komaj čuli. Takoj nato je brezbrižno odšel za Henrikom in Pardaillanom, ki njegovega ustavljanja še opazila nista, in vsi trije so zavili na levo v ulico Saint-Honoré.

Ko so v daljavi izginili, so se klateži prikazali iz svojega skrivališča. Njihovi bedni, zbegani obrazi so bili bledi in plašni, kakor bi se bili pravkar komaj za las ognili pogubi.

»He,« je zamrmral Provansalec Escargasse, »komaj smo se izmazali.«

Kresal Pavel družba z o. z.
pleskarstvo, slikarstvo in črkoslikarstvo
ROŽNA DOLINA 4/IV. pri Ljubljani.
Delo solidno. Cene nizke. Se priporoča. 4692

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavèn« je mast
Zaščitni znak — Clavèn — Zaščitni znak
Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča. Čuvajte se ponaredb! 15
M. Hrnjak
lekarnar — Sisak

Najboljši liker za želodec je Zdravnik želodca.
ki krepi in zdravi
ŽELODEC
edini proizvajalec
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII.

Super visokovredni
PORTLAND CEMENT
Znamke: »COLOSSUS« — »HAMMER-BRAND« — »TEMPLE«
PORTLAND CEMENT
»SALONA-TOWER« — »EXCELSIOR« — »TITAN« — »PRIMA« — »LION-BRAND«
v vsaki množini stalno na skladišču.
„Alpeko" trg. ind. družba
LJUBLJANA, Masarykova cesta 23.
175

Modni kamgarn za fine obleke Športni čevlji
Velika izbira, ugodne cene!
R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
Ljubljana
183

Trajno ondulacijo
na prvovrstnem aparatu, s širokimi ali ozkimi valovi izvršuje damski salon
POLANC IVAN
KOPITARJEVA ULICA ŠTEV. 1.
Posebno opozarjam cenjene dame na reklamno znižane cene! 4783

Izborne sadike jagode
Ananas z bujnimi koreninami, najdebelejšim sadežem z navodilom za gojenje dobite po povzetju po Din 20 za 100 komadov pri tvrdki Hirschl Vladislav, dipl. umetniški vrtnar, Subotica, Park Kralja Petra, pošt. pretinac 26. 4989

Ali hočete shujšati?
Kupite si neškodljivo sredstvo
4 dkg FUCABOBA
v bližnji lekarni ali naročite iz
lekarne KRAJČOVIĆ, Vukovar
101

Pozor! Pozor!
Kemično čiščenje in barvanje vseh vrst oblek, (izvršitev žalne obleke v 24 urah) nadalje zaves, preprog ter kožuhovine izvršuje po najnižjih cenah
ANTON BOC, Ljubljana
Šelenburgova ulica 4 (dvorišče) in Vič cesta IX., št. 9. 173

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA, Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema
OCARINJENJE
vseh uvoznih in izvoznih pošiljk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.
Telefon interurban štev. 2157.
PREVAŽANJE
vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane s vozovi na konjsko uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. 117
Telefon interurban štev. 2157.

TOVARNA in POKLADANJE PARKETOV
JOSIP KOŠČAK & Co · STIČNA
Pisarna: J. Vodè · Ljubljana · Rimska cesta 23.

Mali oglasi v „JUTRU" imajo siguren uspeh!

†

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša dobra in nad vse ljubljena mamica, babica in prababica, gospa

Ivana Briceljj
vd. Verbič

dne 26. t. m. v 89. letu starosti Boguvdano mirno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 27. aprila 1932 ob 3. uri popoldne od doma žalosti na domače pokopališče.

Vrhnika, dne 26. aprila 1932. 5013

Žalujoče rodbine:

ING. BRICELJ, Vrhnika — VERBIČ, Vrhnika — VERBIČ, Logatec — VERBIČ, Vrhnika - Sap — KNAFLIČ Šmartno — KNAFLIČ, Kamnik — ING. KOBLER, Litija — DOMICELJ, Maribor

†

Vsem obrtnim zadrugam in društvom sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminul gospod

Ivan Mihelčič st.
elektrotehnik, občinski svetnik itd.

Pogreb blagega pokojnika bo v sredo 27. t. m. ob ½ 5. uri popoldne izpred mrtvaške veže Splošne bolnice.

Vzornemu obrtniku, ki si je kot predsednik Zveze obrtnih zadrug, načelnik Zadruge elektrotehnikov in obrtniški organizator pridobil za obrtniški stan nevenljivih zaslug, bodi ohranjen časten spomin!

Likvidator Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani
Filip Pristou

5019

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana — Brez posebnega obvestila

†

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Mihelčič Ivan
elektrotek. trgovec in občinski svetovalec

dne 25 t. m. nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 27. aprila 1932 ob pol 5. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 26. aprila 1932.

FRANČIŠKA MIHELČIČ roj. BALANT, soproga; IVAN, FRANCI, STANKO, sinovi; MARIJA, IVANKA, FRANCKA, hčere; ANA MIHELČIČ, mati; sestre ROZALIJA, MARJETA, MARIJA in sestra VERIDIJANA in ostalo sorodstvo.

5012

Sporočamo pretužno vest o smrti gospoda

Mihelčiča Ivana

podpredsednika in soustanovitelja Društva jugoslovenskih obrtnikov za dravsko banovino, upravnega svetnika Zanatske banke, občinskega svetnika, bivšega načelnika konces. elektrotehnikov, bivšega načelnika »Zveze obrtnih zadrug« itd., itd.

Pogreb se vrši v sredo 27. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice.

Društvo jugoslovenskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani 5018

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.